

probare iudicium Episcopi. Quod patet ex instrumeto appellationis ibi, *De dicta collatione*, & ita Rota fatetur, quod appellavit à iudicio Episcopi. Et tunc potuit appellare non ex Concilio, quod id non permisisset, sed ex Bulla Pii V. *vers. Possunt ii qui reiecti fuerint*. Ex ita appellatione admilla fuit & per Signaturam commissa Rota & de ea Rota non dubitat, sed de concursu. Rota nos consulit propter concursum. Ideò respondendum ad interrogata. Igitur concludendum quod Nicolaus potuit appellare, & à iudicio examinatorum, & à iudicio Episcopi, prout appellavit. Et cum ab Episcopo appellaverit, intrat Bulla Pii V. quæ vult examen per concursum. Solum ad Bullam respondetur, quod habet locum, quando Episcopus minus habilem posthabitis magis idoneis elegerit. Sed in isto casu videtur Episcopus elegerit magis idoneum, ex quo elegit eum, qui quinque vota habebat posthabito eo, qui tantum quatuor habuit. Sed ad hoc respondetur quod quis sit magis idoneus, vel non, non iudicant examinatores, sed solus Episcopus, ut se habent verba clara Concilii d. cap. 18. *vers. Verbo ibi, Quatuor ab his idonei*, ponderanda est dictio, *idonei*, non dicit magis idonei, sicque ad eos tantum spectat iudicare idoneos, & ceteras eorum suffragia spectanda sunt, quantum demonstrant possit idoneitas multorum. Et ita licet Galenus habeat negari quin & Nicolaus idoneus reputatus sit ab examinatore, quia habet maiorem partem votorum, scilicet quatuor ex sex votis. Quis autem magis idoneus sit non spectat hoc ad Examinatores, sed ad Episcopum, *dicto cap. 18. vers. Ex his, quæ Episcopus quem magis idoneum*. Sicque an magis idoneus solus Episcopi videre est, nec major idoneitas argui potest ex maiori numero suffragiorum Examinatorum, cum ad eos id non spectet. Unde cum Episcopus iudicaverit ipse, qui ab Episcopo reiectus est tanquam minus idoneus potest appellare, & iudex appellationis desinit quis sit magis idoneus.

53 Causa in S. Congregatione bis proposita cum dubitaretur, an deferendum esset appellationi, licet Rota de hoc non dubitaret, duæ sententiæ Congregationis fuerunt. Altera quod deferendum esset, quia appellatio est à collatione Episcopi ad finitiam relationem et per examinatores factam; & sic ab utroque appellavit & à iudicio examinatorum & à mala electione Episcopi. Quantum ad iudicium examinatorum videtur potuisse appellare, quia nullo iure prohibetur appellatio & Concilium eam admittit d. cap. 18. ubi inquit, Examinatorum relationem quominus executionem habeat nulla devolutio, aut appellatio impedit, aut suspendat. Sicque permittit appellationem, quæ non suspendat, sed devolvat & devolutio ista non impedit executionem. Et ita semper Congregatio credidit licere appellare à iudicio examinatorum propter ista verba. Quo autem ad appellationem à collatione Episcopi, intrat Bulla Pii V. quæ permittit clavis verbis appellationem, quæ devolvit & mandat fieri novum examen. Altera fuit opinio, quod imò non sit locus appellationi isto casu neque ex Concilio, neque ex Bulla Pii V. Ex Concilio, quia non dicit expresse quod liceat appellare; sed quod appellatio non impedit. Ad Bullam Pii V. respondetur quod non procedit, quando Episcopus eligit eum, qui ab examinatore pro magis idoneo ap-

probatus est, ponderando illa verba, *magis idoneis reperiis*. Sed respondetur dupliciter. Primo, illud iudicium, quis sit magis idoneus, Concilium dedit Episcopo, non examinatore, quia illa verba, *magis idoneis reperiis*, reguntur à verbo, *conferantur*; & hoc pendet ab eventu coram iudice absolutionis, qui novo examine pronuntiabit magis idoneum. Secundo, quia illa verba, *magis idoneis reperiis*, intelliguntur de iis, qui magis idonei reperi fuerint, etiam ex examine subsequenti. Sed postea relato decreto in quadam causa Ileramena. facta à Sac. Congreg. quod in fortioribus terminis probat à iudicio examinatorum etiam quod absolute quem reproboverint, posse appellari, & ad novum examen provocari; Item à preelatione Episcopi, qui secutus iudicium examinatorum unum magis idoneum preterulerit, posse per eum, qui repulsi sunt absolute appellari, & ad novum examen provocari, ita Congregatio generalis re diligentiissime perpensa censuit.

Quinò quero, an & quando expirat examinatorum Sinodaliū autoritas; & an Episcopus in locum demortuorum possit alios extra Synodum substituire.

Solutio, si quidem Episcopus sit intra annum, quo Synodum tenetur celebrare & Examinatores in ultima Synodo deputati omnes obierint: ex decreto Clementis VIII. has de re edito ex antiquis examinatore Sinodalibus, si fuerint subrogati alios non pauciores numero sex: quod si non existant Examinatores Sinodales antiqui, qui ad hunc numerum ascendant, tunc Episcopus eligat illos qui fuerint, & alios suppleat de novo, approbatos tamen à Capitulo usque ad numeri prædicti supplementum: Verum si nulli ex antiquis superstitibus fuerint, tunc Episcopus omnes novos Examinatores, qui à Capitulo approbati sint, non pauciores dicto numero sex substituat ex quibus Episcopus debet tres eligere pro concursibus periculis. Verum elapso anno quo Episcopus tenetur Synodum congregare S. Congr. censuit si ex sex Examinatoribus in ultima Synodo deputatis aliqui fuerint defuncti: ceterorum Officium expirare pariter eis qui superfuerint, pro legitimis amplius non haberi, neque ad examen promovendum ad Parochiales Ecclesias adhibendos esse; idque: etiam si ex sex Examinatoribus unus tantum obierit.

Porrò tamen in quolibet concursu sufficiant tres Examinatores Sinodales ex Precepto Concilii Tridentini, dicto capite 18. §. *Transacto, vers. Non pauciores quam tribus, sessione 24.* nihilominus quia potest contingere, ut aliqui ex eis in illo concursu ex aliqua causa sit suspectus aut non iuque- quaque idoneus & ex culpa & negligentia Episcopi qui Sinodum distulit celebrare: factum est, ut non extet integer numerus sex Examinatorum à Concilio præstitus: merito, elapso anno ex sententiâ Sacre Congregationis cessat Officium & autoritas ceterorum superfluum.

Ad hæc Sacra Congregatio consulta ab Episcopo Carthaginiensi, an concursus & examen pro Parochialibus providendis factum à tribus vel quatuor Examinatoribus Sinodalibus, una cum aliis tribus vel quatuor Examinatoribus Ordinariis sit contra formam Tridentini Concilii & provisiones Parochialium sic ab eo Ordinario factæ sint nullæ & Sedi Apostolicæ referatæ: respondit esse contra formam à Tridentino Concilio prescriptam; nulliusque esse momenti & collationem ad Sedem Apostolicam vigore Constitutionis Pii V. esse devolutam.

DE SACRA UNCTIONE.

Innocentius III.

CAPUT I.

Cum venisset ad Apostolicam sedem Bracarensis Episcopus, qui in consecratione sua Sacram non acceperat Unctionem, quoniam apud vos non consueverunt Pontifices, cum consecrantur, inungi: Nos quod illi defuerat, mandavimus in ipso suppleri: facientes caput eius & manus per Alban. Episcopum (assistentibus ei duobus Episcopis, secundum morem Ecclesiasticum) Sacro Chrismate deliniri; & infra. Scire te volumus, duas esse species unctionis: exteriorem, quæ materialis est & visibilis; & interiorem, quæ spiritualis est & invisibilis. Exteriori visibiliter inungitur corpus, interiori invisibiliter inungitur cor. De prima Jacobus Apostolus ait: Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbiteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini: & oratio fidei salvabit infirmum. De secunda Joannes Apostolus ait: Vos unctionem quam accepistis ab eo, maneat in vobis: & non necesse habetis ut aliquis doceat vos: sed sicut unctio eius docet vos de omnibus. Unctio visibilis & exterior signum est interioris & invisibilis unctionis: Unctio verò invisibilis & interior non solum est signum, sed etiam Sacramentum, quia si dignè sumitur, vel agit, vel auget absque dubio quod designat. Ad exhibendum autem exteriorem & visibilem unctionem, benedicitur oleum, quod dicitur Carechumenorum vel infirmorum & conficitur chrisma, quod ex oleo fit & balsamo, mystica ratione. Per oleum enim nitore conscientie designatur, juxta quod legitur: Prudentes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. Per balsamum odor fame exprimitur, propter quod dicitur: Sicut balsamum aromatizans, odorem dedi. Hoc ergo chrismate ungi debet Episcopus non tam in corpore, quam in corde, ut & interiori nitore conscientie quantum ad Deum: & exteriori habeat odorem fame, quod ad proximum. De nitore conscientie dicit Apostolus: Gloria nostra hæc est testimonium conscientie nostræ; nam omnis gloria filie Regis ab intus. De odore fame idem Apostolus ait: Christi bonus odor sumus in omni loco, & aliis sumus odor vitæ in vitam, aliis odor mortis in mortem. Debet enim Episcopus bonum habere testimonium & ab iis, qui sunt intus, & ab iis, qui sunt foris, ut cortina cortinam trahat, & qui audit, dicat, veni. Hoc unguento caput & manus Episcopi consecrantur. Per caput enim mens intelligitur, juxta illud: Unge caput tuum & faciem tuam lava. Per manus opera intelliguntur, juxta illud: Manus meæ distilaverunt myrrham. Manus igitur ungitur oleo pietatis, ut Episcopus operetur bonum ad omnes, maximè autem ad domesticos fidei. Caput autem ungitur balsamo charitatis, ut Episcopus diligat Deum ex toto corde & ex tota mente, & ex tota anima, & proximum suum sicut seipsum. Caput inungitur propter autoritatem & dignitatem & manus propter ministerium & officium. Caput inungitur, ut ostendatur illius esse representare personam, de quo dicitur per Prophetam: Sicut unguentum in capite ejus, &c. Caput enim viri, Christus, caput Christi, Deus, qui de se dicit: Spiritus Domini super me, ed quod unxit me, evangelizare pauperibus misit me. Manus Episcopi inunguntur, ut ostendatur accipere potestatem benedicendi & consecrandi. Unde cum eas consecrator inungit: Consecrare (inquit) & sanctificare digneris Domine manus istas per istam unctionem & per nostram benedictionem, ut quæcumque consecraverint, consecrentur & quæcumque benedixerint, benedicantur in nomine Domini.

Unde in veteri testamento non solum ungebatur Sacerdos, sed etiam Rex & Propheta: sicut in libro Regum Dominus præcepit Eliæ: Vade & revertere in domum tuam per desertum in Damascus: cumque perveneris illuc, unges Hazaël regem super Syriam Jehu filium Namsi unges Regem super Israël: Eliseum autem filium Saphat, qui est de Abelmeula, unges Prophetam pro te. Sed ubi Jesus Nazareus (quem unxit Deus Spiritu sancto, sicut in actibus Apostolorum legitur) unctus est oleo pietatis præ confortibus suis, qui secundum Apostolum est caput Ecclesiæ, quæ est corpus ipsius Principis unctio à capite ad brachium est translata, ut Princeps ex tunc non ungitur in capite, sed

etiam 4. dist. 24. par. 2. q. 4. num. 58. Aliter in Summ. in res. de collat. ordinat. ver. Sequitur factus Angel. in ver. Ordo 2. num. 7. & 9. Silvester. ibidem n. 4. Laud. in sacramentali rub. de sac. ord. & fasit explicat Stephanus de Cajeta in d. res. de ad. litem, §. 3. num. 127. & seqq. & num. 124. verif. Sed ordo Presbyteratus traditur, cum ab Episcopo datur sibi calix cum vino & patena cum pane.

Quarto, Ordo secundum Magistrum sententiarum in 4. est signaculum quoddam, in quo spiritualis potestas traditur ordinato; & dicitur signaculum secundum Petr. de Palude & Silveit. in verbo ordo 1. in princip. id est cum exteriori signo traditur. Quod clarè constat ex Tridentina Synodo de Sac. ord. sess. 23. cap. 3. ibi, per sacra ordinationem, qua verbis & signis exterioribus perficitur. Ergo ad essentiam ordinis requiritur traditio alicuius signi exterioris. Hoc autem exterius signum in ordine Presbyteratus, de quo agitur, non potest esse manus impositio, quia per eam non imprimitur caracter Sacerdotalis, sed tantum conferitur potestas secundaria ligandi, atque solvendi, ut plene probavi in cap. Presbyter, infra de Sacram. non iterum. in quaest. An manus impositio in ordinatione Presbyteri sit de essentia sacramenti vel de solemnitate tantum, à num. 10. usque in fin. Ergo necessaria est traditio aliorum instrumentorum, quibus designetur principalis actus Sacerdotis, qui est consecrare Corpus & Sanguinem Christi, d. c. Cleros 21. dist. cum aliis supra alleg. in precedenti argumento; sed hic actus designari non potest, nisi per porrectionem calicis cum vino & patena cum pane. Ergo hæc instrumenta cum materia imposita sunt de essentia ordinis Presbyteratus.

Quinto, cum materia Subdiaconatus sit traditio Calicis vacui cum patena vacua superposita, cap. Subdiaconus, 23. dist. & declaratur diversis verbis in eodem decreto fidei edito ab Eugenio IV. in Concilio Florentino, §. Sextum Sacramentum v. Subdiaconatus verò. Si panis & vinum in ordinatione Presbyteri non essent de necessitate Sacramenti, materia huius ordinis nihil differret à materia Subdiaconatus, quod tamen est necessarium, quia ubi est distincta forma in eodem Sacramento vel in diversis, oportet ut etiam sit distincta materia, sive species, secundum Petr. de Palud. in 4. dist. 24. & Silveit. in ver. ordo 1. in princip. alioquin Presbyteratus & Subdiaconatus non essent ordines distincti contra d. cap. Cleros & cap. Perleth 25. dist. cap. erubejant 32. dist. cap. In multis de etat. & qualis. contra Canones Apollolorum cap. 42. & 43. & Catholicam veritatem à Tridentina Synodo declararam in c. 2. sess. 23. de sacram. ordin. & conferunt ejusdem Concilii verba in cap. 2. sess. 14. de sacram. Punit. ibi, Materia & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur longissime distat. Ergo cum calix & patena sine vino & pane non possint esse instrumenta ad equata ordinis Presbyteratus, eò quòd sint instrumenta Subdiaconatus; necesse est, ut pro traditione ordinis Presbyteri præter calicem & patenam etiam panis & vinum adhibeantur.

Sextò, ex veriori & magis recepta Theologorum sententia, ad essentiam sacrificii, utraque species requiritur nec potest ullo casu una species sine alia ex intentione consecrari, ut colligitur ex Concilio Tolet. VIII. cap. 2. & ex D. Thom. in 3. par. quaest. 83. art. 6. & probat Card. Bellamin. tom. 3. contraverf. lib. 4. de Sacram. Eucharisti. c. 32. Ergo Similiter etiam utraque species requiritur in consecratione Sacerdotis ad significandum principalem illius actum consecrandi, scilicet Dominicum Coepus & Sanguinem.

Septimò, materia in sacramentis debet significare principaliter rem contentam, secundum D. Th. in 4. dist. 3. q. 1. art. 3. q. 1. ad quartum. Quamvis autem Corpori Christi insit sanguis & sanguinis Corpus concomitantur; tamen panis non inest vinum; nec vino inest panis; ac propterea panis non est principaliter symbolum sanguinis. Ergo si in ordinatione Presbyteri desit vinum, nihil perficitur, quia desit significatio sanguinis Christi. Significatio autem rei Sacramentalis est de essentia Sacramenti & habetur sufficienter per materiam ejus, ut idem S. Thom. docet in 4. dist. 13. q. 1. art. 2. q. 6. ad secundum.

Octavò, Concilium Florentinum clarè definit ordinem Presbyteratus tradi per calicem cum vino & patena cum pane porrectionem; & sic loquitur copulativè. Ergo necesse est, ut omnia hæc simul concurrant; quia de natura copulæ est requirere concurrens omnium copulatarum, si quis ita stipulatus est ibi Bart. de ver. oblig. cap. ex parte supra de rescript. gloss. in Extravag. Suscepti in ver. Tascata de elect. & conjugere æquè principaliter, non autem per modum accessorii, ut tradit Abb. conf. 75. Attingam col. 1. sub num. 1. v. Fortius idem dicendum lib. 1.

Et confirmatur, quia cum Concilium hoc loco declaret materiam, in cujus traditione imprimitur caracter ordinis Sacerdotalis, & sine qua non perficitur Sacramentum; profectò nullatenus assignasset pro hæc materia primo loco calicem cum vino; si neutrum, id est, nec calix, nec vinum

esset porrigendum ex necessitate Sacramenti, sed tantum ex necessitate præcepti. Certum est enim in materia, & forma Sacramentorum per omissionem partium totum infici Sacramentum, nec factis esse supplere omnium, sed ex integro esse iterandum, ac si nihil actum esset, secundum D. Thom. in 4. dist. 13. q. 1. art. 3. & tradit Hic Host. n. 5. cum quo transit Jo. Andr. & alii committunt & probatur est supra n. 6. Et propterea si in Sacramento Extreme Unctionis adhibeatur oleum non sanctificatum, etiam Sacerdos unguendo proferat verba, Per istum Unctionem, &c. non fit Sacramentum, ut Per D. Thom. in 8. par. quaest. 60. art. 5. & ibi Cajet. in fin. cum materia hujus Sacramenti sit oleum olivæ ab Episcopo benedictum, ut desinitur à Concilio Florentino in eodem decreto, §. Quintum Sacramentum, & à Tridentino in cap. 1. sess. 14. Extrem. Unction. Et in Sacramento Confirmationis, si desinat oleum, aut bellamum, caracter non imprimitur, cum illius materia sit Christum consecratum ex oleo, & balsamo, ut in d. Decreto fidei, §. Secundum Sacramentum. Et in universum ubi ad substantiam alicujus Sacramenti plura requiruntur, si unum desiciat, nihil agitur, cap. penultim. & ibi DD. infra de Baptismo.

Nonò & ultimò, generaliter quotiescunque dubitatur, an aliquid, quod omnium fuerit, sit de substantia ordinis, necne, & tamen expressum est in jure, ut fieri debet, assilimari debet de substantia, & tota ordinatione est repetenda, cap. Presbyteri, & c. Chorepiscopi 68. dist. cap. Nihil 7. q. 1. cap. univ. infra de Cler. per salt. promotus, & cap. 2. de Baptismo. Ita Innoc. in cap. Presbyter de Sacram. non iterum. Raimun. in Summ. tit. de etat. ordinand. §. Quid si aliqua Goffred. in tit. de etate & qualitate §. Unctionem autem, Host. in Summ. eod. tit. §. A quo, verif. Consilium tamem est. Joan Friburg. in Summ. Confess. tit. de etat. ordinand. quaest. 14. Archid. in cap. Quorundam num. 3. 23. dist. S. Anton. in Summ. par. 3. de ordinand. §. Quinta, Turrecrem. in cap. Episcopus num. 7. 23. dist. Angel. in ver. Ordo secundo num. 14. verif. Sed quomodo sit plebatur, Pisonella ibidem verif. Quid si aliquid de Armilla num. 8. Host. Joan. Andr. Butr. Card. & omnes hic. Ratio est, quia non intelligitur iteratum, quod ambiguit esse factum, ut dicitur in e. Veniens infra de Presbit. non baptiz. in c. Solemnitates il. primo, & consecrat. dist. 1. in c. Si malita, de consecrat. dist. 4. tradunt omnes locis citatis. Hoc autem casu, aut certum est propter vini omissionem non esse impressum caracterem, aut certe negari non potest, quin res sit valde dubia. Ergo tota ordinatio est repetenda.

Non obstat primum argumentum contrarium: nam ut respondet S. Thom. in 4. dist. 24. q. 2. art. 3. ad primum, in Confirmatione non datur officium super aliquam materiam anteriorem; & ideo ibi caracter non imprimitur in aliqua exhibitione alicuius rei, sed in sola manus impositione, & unctione. Sed in ordine Sacerdotali aliter est; & ideo non est simile. Præterea Unctio in ordinatione Presbyteri ut tantum propter solemnitatem, & dignitatem Dominicæ Corporis, quod non est consecrandum, nisi manibus consecratis. Unde in ea caracter non imprimitur, ut post D. Bonav. in 4. d. dist. 24. dicit Turrec. in cap. Presbyter à num. 2. 23. dist. facit text. in cap. In jacta, de conf. dist. 53.

Non obstat secundum, quia ut inquit S. Thom. ibidem in respon. ad 2. & Turrecrem. in cap. Presbyter num. 2. 23. d. Dominus Discipulis dedit Sacerdotalem potestatem quantum ad principalem actum ante passionem quando dixit: Accipite, & manducate. Unde subjunct, Hoc facite in meam commemorationem. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. & Joan 13. & ideo definitum est à Concilio Tridentino in can. 2. de sacris. Missa sess. 22. Si quis dixerit illis verbis Hæc facite in meam commemorationem, Christum non instituisse Apostolos Sacerdotes, aut non ordinasse, ut ipsi alique Sacerdotes offerant Corpus, & Sanguinem suum, &c. anathema sit. Sed post resurrectionem dedit eis Sacerdotalem potestatem quantum ad actum secundarium, qui est ligare, & absolovere, & ut similiter est definitum in can. 3. sess. 14. de Sacram. Punit. Si quis dixerit verba illa Domini Salvatoris, Accipite Spiritum sanctum, &c. Non esse intelligenda de potestate remittendi, & retinendi peccata in Sacramento Punitentia, anathema sit. Itaque in impositione manus datur Spiritus sanctus, id est potestas ligandi, & solvendi, sed non imprimitur in ea caracter Sacerdotalis, ut scripsi latè in cap. Presbyter infra de Sacram. non iterum. Præterea in calu præfenti tantum queritur, an porrectio calicis cum vino sit materia essentialis ordinis Presbyteratus; & quoad hoc parum refert, an manus impositio sit de essentia necne; quia etiam Autores, qui tenent esse de essentia; tamen non negant, quin potius admittunt requiri etiam traditionem instrumentorum ex necessitate Sacramenti. In hoc enim evitari non potest aperta definitio Concilii Florentini. Et erroneum est, quod ait Petrus Arcudius Corcorius in tract. quem edidit de Concordia Ecclesie Orientalis, & Occidentalis in septem Sacramentorum administratione lib. 6. de Sacramento Ordinis. cap. 7.

manus impositionem in Sacramento Ordinis solam esse materiam, eamque determinatam à Christo Domino, & nullam profus aliam, idque esse intelligendum non minus in Ecclesia Latina, quam Græca, intelligens per impositionem manus illam extensionem, quam facit Episcopus in ipsa instrumentorum porrectione. Incongruè enim ab ipso neque hæc extensio ab alio quocumque illa extensio manus appellata fuit impositio; nec est finis de Sacramento Confirmationis, quia in ipsa Episcopus dum Christum ligat in fronte, imponit manus. Unde manus impositio appellatur in c. 2. §. 4. de consecr. dist. 5. a gloss. Archid. & DD. in cap. Manus 1. q. 1. Præterea Concilium Florentinum non desinat materiam Presbyteratus esse porrectionem manus, sed porrectionem calicis &c. Ergo manus potest dici potius conditio, sine qua non, quam essentialis materia ordinis.

Non obstat tertium, quia ut dicitur S. Thom. & Turrecrem. locis proxime citatis, in respon. ad secundum, in vestibus non requiritur alia consecratio, nisi ut dicto cultui mancipetur & ideo sufficit pro consecratione benedictio, ut in cap. infra. tit. pro. Sed aliter est de ordinatis, ut ex dicitur præter.

Non obstat quartum, quia vestis sacerdotalis non signat potestatem Sacerdoti datam, sed ideoneitatem, que in eo requiritur ad actum potestatis exequendum; Et ideo nec Sacerdoti, nec alicui imprimitur caracter in alicuius vestis datione, ut per S. Thom. ubi supra ad quartum.

Non obstat quintum, quia potestas Diaconi est media inter potestatem Subdiaconi & Sacerdotis. Sacerdos enim directè habet potestatem super Corpus Christi; Subdiaconus autem super vala tantum; sed Diaconus super Corpus in vase contentum, &c. d. cap. Cleros, 21. dist. & cap. Perleth 25. dist. Unde ejus non est tangere Corpus Christi, sed portare Corpus Christi in patena & dispensare Sanguinem non potest exprimi; nec per dationem valis tantum, nec per dationem materie; sed exprimitur potestas ejus ad actum secundarium in hoc quòd datur tibi liber Evangeliorum; Et in hac potestate intelligitur alia; & ideo in ipsa libri datione imprimatur caracter, secundum S. Thom. Richard. Petr. de Valade & communem opinionem, de qua testatur Silveit. in ver. Ordo secundo, numer. 4. verif. Diacono verò, & desinitur in præallegato decreto fidei Eugeni IV. in Concilio Florentino, §. Sextum Sacramentum, verif. Diaconus verò per libri Evangeliorum dationem.

Non obstat sextum, quia principalior actus Acoliti est quo ministrat in altari, quam quo ministrat in candelabro quavis dæmonstrat ab actu secundario propter hoc quod est magis notus, & magis proprius ei. Et ideo in datione ureoli imprimitur caracter virtute verborum ab Episcopo pronuntiarum ex sententia D. Thom. in 4. d. dist. 24. quaest. 2. art. 3. ad primum, quam dicit veriorum Silveit. in ver. Ordo secundo, num. 4. verif. Acoliti verò. Quia propinquius se habet ad Eucharistiam preparare materiam ejus, quam desere lumen, quod est quid communißimum, quo utitur in vesperis & matutinis; & ideo potius in acceptione ureoli, quam candelabri caracter imprimitur; intelligo si unus sine alio tradatur, quod tamen fieri non debet, quia utrumque debet accipi, cap. Acoliti 23. dist. & d. cap. Perleth, 25. dist. ut per Silveit. ubi supra.

Non obstat septimum, quia ut respondet Turrecrem. in dist. cap. Presbyter 23. dist. num. 1. in fin. quamvis littera ibi dicat, cum Presbyter ordinatur, Episcopus manus super caput illius tenet; non tamen sequitur propter hoc ut in ipsa impositione manus imprimatur Sacerdotalis caracter. Præterea Concilium Carthaginense non ponit ibi essentialia ordinis Presbyteratus, ideoque nec de forma nec de materia ullam facit mentionem, sed tantummodo docet ritum illum impositionis manus; quod probo apertissime; nam ille canon loquitur expressè de illa impositione manus, quam facit Episcopus & Sacerdotes adstantes super caput Presbyteri ordinandi, ut ibi: omnes Presbyteri qui presentes sunt, manus suas iuxta manum Episcopi super caput illius tenent: At certum est impositionem illam non esse de essentia, quia sit antequam ordinandus illam non esse de essentia, nec tunc enim in forma, sed tantum funduntur quedam preces & orationes, quibus ordinandus preparatur ad ordinem suscipiendum, ut patet ex Pontificali Romano in rub. de ordin. Presbit. ideoque S. Thom. eandem impositionem recentis inter preparatoria ad ordinem in 4. dist. 24. quaest. 2. art. 3. & latius dixi in cap. Presbyter in 1. notab. infra de Sacram. non iterum. Non debet igitur ex Canone Concilii Carthaginensis deducunt nonnulli ex Theologis impositionem manus esse de essentia ordinis Presbyteratus. Eundem ritum ponit S. Dionis. in lib. de Eccles. Hierarch. cap. 5. qui propterea in fine libri excusat se à determinatione formarum Sacramentalium, quia hæc occultanda erant in primitiva Ecclesia propter irrationes Gentilium, ut refert S. Thom. in 4. dist. 7. quaest. 1. art. 1. Cur autem Fagnan in l. Lib. Decretal.

in Actibus Apollolorum, in Conciliis, & Decretis Patrum sacra ordinatio pierunque exprimitur per manus impositionem, cum tamen manus impositio non sit de essentia ipsius ordinationis, dixi in d. c. Presbyter.

Non obstat octavum, quia cum in primitiva Ecclesia aeternè quam scriptum esset Evangelium: impossibile esset adhibere materiam traditionis Libri Evangeliorum: credendum est Christum Dominum aliam materiam præscripsisse, quia Apostoli uterentur in Ordinatione Diaconi quousque Evangelium scriptum esset. Ad quod dicendum nos impellit necessitas; nam cum ex una parte Concilium Florentinum desinat traditionem hujus Libri esse materiam Ordinis Diaconatus; & ex altera certum sit tunc temporis Librum hujusmodi non extitisse: ne dicamus Sacramentum Ordinis Diaconatus fuisse tunc administratum sine materia: cogimus dicere aliam materiam fuisse à Domino institutam, cum essentialia Sacramentorum præscribere non spectet: nisi ad ipsum Sacramentorum hilitorem, ut patet ex dictis supra, num. 19. & ex his que dicuntur infra, num. 80. & sequentibus.

Quidquid enim sit de questione: an manus impositio sit de essentia Ordinationis, nec ne: tamen aperte definitum est, traditionem instrumentorum requiri ex necessitate Sacramenti ad impressionem caracteris. Ergo Beatus Stephanus non fuit ordinatus per solam manus impositionem; sed etiam per traditionem alicuius instrumenti: quod potest mutatum fuit ex Institutione Christi, non ex determinatione Ecclesie cum mutare non potest Sacramentorum substantiam, ut constat ex Decreto Concilii Tridentini in can. 2. sessione 21. de Communionis sub utraque specie, ibi: salub. illorum substantia; & dicitur latius eodem numero 19. & sequentibus.

Non obstat novum; nam Doctrina illa, quòd forme quibus in Ordinatione ingeritur caracter anime, sunt ex Institutione Ecclesie: hodie erronee est itantibus definitionibus Concilii Tridentini, de quibus supra num. 19. & sequentibus. Nec valet argumentum. Anima sunt de Jurisdictione Papæ. Ergo Papa potest instituire ut caracter imprimatur in anima. Et enim à potestate Jurisdictionali, non licet arguere ad potestatem Sacramentalem; illa enim ex suspici injunctio hominis confertur & ideo non immobiliter adhaeret, cap. Omnis, cap. Aut Celestius & cap. Aperte 29. quaest. 1. Potestas verò Sacramentalis confertur per aliquam consecrationem; & caracter non confertur per Minutur, sed imprimitur in anima immediate à Christo, §. Veram 32. dist. Ita declarat verbum Thomas in 2. 2. quaest. 36. art. 3. & Silveit. in verbo Schismaticus, num. 3. & dicitur latius in cap. 1. num. 21. infra de Schismat. Præterea caracter Ordinis semel impressus ab Ecclesia deleri non potest, cap. Quid quidam 1. quaest. 1. glossa penultima in cap. 1. infra Qui Clerici vel vocaverit, Archid. in cap. Offenditur 4. dist. Sanctus Thomas loco citato. Silveit. in verbo Degradatio, num. 9. Nam ut inquit Baldus in cap. Bone memoriae, si. 1. num. 3. supra de possessione Prælatorum: mortificari quidem potest; sed non funditur mori, nisi cum anima; & est definitum à Concilio Tridentino in can. 4. sessione 23. de Sacramento Ordinis. Ergo nec potest anime ab Ecclesia infigi, argumentum capitis Verbum de punitentia. dist. 1. cap. 1. infra de regulari juris, lege Qui condemnare, ff. de re judicata, lege Nemo qui condemnare, ff. de regulari juris, lege Possideri & lege Quemadmodum, ff. de acquirenda possessione.

Non obstat decimum, quia non probatur hunc morem ordinandi Presbyteros per solam manus impositionem absque traditione instrumentorum olim extitisse in Ecclesia Græca. Quin potius contrarium conjei potest ex Decreto Fidei quòd editum fuit ab Eugenio IV. Sacro approbante Concilio, ut legitur in principio Decreti & de concilio Prælatorum, ut inquit Sanctus Antoninus qui præfens aderat: cujus verba referuntur in notis ad eandem Sinodum, tom. 4. Conciliarum, parte 1. paginâ 731. col. 1. Et sic Patres Græci nondum abierant. At Episcopi & Sacerdotes Græci qui Sinodo intererant: nullatenus fuissent passi, ut deliniret sine materia nullum Sacramentum perfici posse & in Sacramento Ordinis materiam esse illud per cujus traditionem confertur Ordo & Presbyteratum tradi per calicem cum vino & patena cum pane porrectionem; & non unquam fuissent passi, ut sic deliniret; qui potius reclamarent, si tunc temporis vel antea Ecclesia Græca hujusmodi instrumentorum ulum non habuisset. Indè enim resullat, ut nullus ex antiquis Patribus Ecclesie Græcæ, nec aliquis eorum qui aderant in Concilio, habendi essent pro veri Episcopi & Sacerdotibus.

Præterea in cap. Subdiaconus 23. distinctione: præcipitur quòd ut Subdiaconus, quia manus impositionem non accipit: patenam de manu Episcopi accipiat vacuum & calicem vacuum. Desumptus est autem hic Canon ex Concilio Carthaginensi IV. cap. 5. quod fuit celebratum Carthagine, anno Domini circiter 398. à ducentis quatuordecim Episcopis Provinciarum Africæ. In Codice autem Canonum unica est Sinodus Carthaginensis, continens Canones triginta tres; & est variis Conciliis Carthagine habitis collectis fuerunt; qui horum Canonum

- 86 Definitum cui convenit, impossibile est non convenire definitionem.
- 87 Ecclesiam ordinem Sacramentalem non tradit diverso modo ab institutione Christi.
- 88 Sacramentum aliquod Christus non exhibuit, nisi quod ipse accepit in exemplum, exceptis panis et Extrema Unctione.
- 89 Materia semel determinata in sacramentis est de essentia & amplius mutari non potest ab Ecclesia.
- 90 Graeci quam formam & materiam adhibent in ordinibus consensu ostendunt ex eorum Ritualibus.
- 91 Graeci in ordinationibus non utuntur instrumentis tanquam materia.
- 92 Graecorum Euchologio manuscripto, quod observatur in Monasterio Crista Ferrata, an & quae fides sit adhibenda.

Cum venisset. Hoc intendit principaliter: Ecclesia Graecorum in ordinationibus, & consecrationibus servare debet unctionem, quas servat Ecclesia Romana. Episcopus autem cum consecratur, inungitur chinamate in capite, & manibus. Quod si fuerit praetermissum, per tres Episcopos est supplendum. Hostiensis dividit totam hanc decretalem in novem partes. Sed Joan. Andr. dividit in duas principales. Prima instruit Ecclesiam Graecorum circa materiam unctionis. Secunda respondet ad principale quaest. 2. in fin. ibi, sicut Romanus Pontifex. Prima pars potest subdividi in alias tres principales. Secunda ibi. Tertia scire ibi, monemas.

Nota ex prima parte textus duas esse unctionis species. Una enim est unctio exterior, quae materialis est, & visibilis, quae inungitur corpus, & de qua loquitur Jacobus quinto: Infirmatur quis in vobis, inducat Presbyterus Ecclesiam, & oriet super eum unguentem eum oleo, &c. & haec est unctio interior, & invisibilis unctionis alia est interior id est, spiritalis & invisibilis, quae inungitur cor sicut anima, & de qua loquitur 1. Joann. 2. Vos unctionem, quam accepistis de eo, manet in vobis, &c. & haec non solum est unctio, sed etiam Sacramentum, quia si digni sumitur, vel agit, vel auget quod designat, ut deservit verbis dicitur in textu.

Contra hoc oppono Unctio interior, & invisibilis est gratia sanctificans, & Unctio, & de panis dist. 2. de hac enim loquitur autoritas Joannis citata in textu: haec autem neque est unctio, neque Sacramentum: non est unctio, quia invisibilis, & invisibilis, ut dicitur in littera: & de ratione signi est ut sit sensibilis, & externum, cap. Signum, de consecrat. dist. 2. & docet sanctus Thomas in 4. distinct. 1. quaest. 1. art. 1. quaest. 2. nec est Sacramentum, cum hoc sit factum rei signum, seu invisibilis gratiae forma visibilis, c. Sacramentum ead. dist. Concilium Tridentinum sessio. 13. de sanctissimo Eucharistiae Sacramento, capite primo. Atque ita de essentia Sacramenti est ut sit unctio visibilis, id est, sensibilis & externum. Ergo non videtur posse consistere quod dicitur in littera, Unctio interior, & invisibilis non solum est unctio, sed etiam Sacramentum: quia gratia sacramentalis non est Sacramentum, sed sacramenti effectus est, cuius causa instrumentalis est Sacramentum, ut per Divum Thomam in 3. sentent. quaest. 19. art. 1. quaest. 1. Praeterea, cum textus dicat unctioem interioem esse Sacramentum, quia si digni sumitur, agit vel auget quod designat, scilicet gratiam, ut in decreto Concilii Tridentini sess. 7. de sacram. canone 6. ibi, gratiam, quam significat: verba illa, si digni sumitur, nullatenus conveniunt gratiae sanctificanti, quae non potest nisi digni sumi, c. Quomodo, de consecrat. dist. 4. & declarat sanctus Thomas in 1. 2. quaest. 112. art. 2. & quaest. 9. art. 6. unde conditio illa, cum de necessitate indit, videtur inepta, & supervacua, & notat gloss. in c. in electionibus, in ver. Incerta, de elect. lib. 6. & eodem modo gratia iustificanti non congruat verba sequentia, Agit, vel auget quod designat: quia nihil agit vel auget scriptum, c. Debitum, de Baptismo. Ac demum, dum primo dicitur in textu, Unctio visibilis signum est invisibilis unctioem, & postea immediate subiungitur, Unctio visibilis non solum est unctio, sed etiam Sacramentum: utique per hoc manetur ut unctio visibilis non sit Sacramentum, ponderando dictionem adverbivam, verbi, necnon dictionem implicativam, & ampliativam, non solum, sed etiam. Quod tamen constat esse falsum; quia unctio visibilis & signum, & Sacramentum est, cum de illa, ut dicit textus, loquitur Jacobus Apollolus, infirmatur quis in vobis, &c. Quam quidem autoritatem Catholica Ecclesia semper docuit esse intelligendam de sacramento extreme Unctionis, ut in Concilio Florentino in decreto fidei, §. Quintum sacramentum, & in Trid. sess. 14. de sac. extr. Unct. c. 1. & can. 1. Solutio. Quamvis Canonice has difficultates non attingat, tamen ex mente ipsorum salvando litteram dici potest interioem unctioem, de qua textus loquitur, esse caracterem, qui imprimitur in sacramento Chirismatis, de quo infra in §. Per frontis: nam characteri congruunt omnia illa

Librum Decretal.

- 93 Decretum fidei Eugenii IV. editum in Concilio Florentino adhibet etiam Graecos.
- 94 Fides alia esse non potest apud Graecos, alia apud Armenos, alia apud Latinos.
- 95 Graeci non tenentur canere inter Missarum solemniam symbolum Patrum cum additione, Filioque.
- 96 Tenentur tamen credere Spiritum sanctum etiam à Filio procedere, sed & pronunciare si subsistat scandalum, aut necessitas postulare.
- 97 Haereticus est, qui de Sacramento aliter sentit, aut docet, quam Romana Ecclesia praedat & observat, ibidem.
- 98 Atritus non fit contritus, si absolvatur à Sacerdote potestatem non habente.
- 99 Ordinatus de quo dubitatur, an receperit caracterem, neque, iterum ordinari debet sub conditione.

verba, Non solum est unctio, sed etiam Sacramentum, quia si digni sumitur, agit vel auget quod designat. Primo enim character est unctio, quia signat animam, c. Quod quidam, 1. quaest. 1. & notatur in rubr. supra de Sacram. non iterum. Unde à Concilio Florentino in praalleg. decreto fidei, §. Quinto, definitur esse spirituale quoddam signum indelebiter impressum anime, imprimitur enim per modum signi, ut per Divum Thomam in 3. part. quaest. 63. art. 1. 2. & 3. Item character sacramentalis est Sacramentum, quemadmodum idem S. Thomas declarat d. quaest. 63. art. 3. ad 2. & tenent hic Doctores, ut de hoc quidam, §. Opponitur, circa mod. 1. quaest. 1. Tandem illi conveniunt & verba sequentia, Agit, vel auget quod designat, scilicet gratiam sacramentalem, cuius causa est character, ut docet S. Thomas in praalleg. quaest. 63. artic. 2. & quaest. 69. art. 10. & in 4. dist. 1. quaest. 1. artic. 4. quaest. 1. & dist. 4. quaest. 1. artic. 1. ad 4. & quaest. 3. art. 2. quaest. 2. & hic intellectus ad hunc textum elicitur ex Innocentio. num. 2. Hostien. num. 11. & Joan. Andr. num. 7. dicunt enim, Unctio spiritus, & invisibilis nihil est aliud quam character: sive donum Spiritus Sancti impressum anime, sive character corporalis corripri imprimatur: & est unctio, quia praeter id quod ingeritur sensibus hominum, scilicet exteriorem unctioem, facit & aliud venire in ipsorum notitiam, scilicet gratiam anime infusam: hic enim character impressus anime est Sacramentum, quia facit id, quod significat non praeter id quod designat, est etiam in istis gratia infusio causa: unde & sequitur littera, quia si digni sumitur, agit, vel auget, quod designat. Hae illi, & sequuntur totidem verbis Bellam. in 4. in 1. lect. Butr. n. 167. & 20. & in 2. n. 4. Card. n. 2. & 3. & reliqui omnes. Cateram hic intellectus Canoniarum infra scriptus patitur difficultates. Primo enim textus distinguit duas species unctioem, scilicet exterioris, & interioris, & ponit exemplum exterioris in Sac. extreme Unctionis, dum inducit locum Jacobi quinto: Infirmatur quis in vobis, &c. Qui de hoc Sacramento intelligitur, ut dicunt hic Doctores in verb. Infirmatur: & est Catholica veritas, ut superius dictum est, & ita unctio, ut dicit textus, est superius quia designat invisibilem unctioem, & mox exponant, quae sit huiusmodi unctio invisibilis, quae designatur per visibilem unctioem, declarat illam esse caracterem, si sequatur intellectus Canoniarum. Quod stare non potest, quia in Sacramento extreme Unctionis, in quo textus exemplificat unctioem exteriorem, non imprimatur character secundum Catholicam veritatem, ut in praedicto decreto fidei, §. 5. Deinde verba illa, quae de interiori unctioem praeruntur, Non solum est unctio, &c. Supponunt eodem modo primam unctioem exteriorem esse signum. Ergo si unctio interior est unctio, id est character, seu signum indelebiter infusum anime, unctio quoque exterior erit character. Quod est falsum, quia unctio exterior de qua loquitur autoritas Jacobi inducitur in textu, non est character: & erroneum esset affirmare, unctio exterior, scilicet Sac. Extreme Unctionis designat interiorem, & invisibilem unctioem, scilicet caracterem: nam quomodo potest designare, seu representare caracterem, si per illam unctioem nullus character imprimatur? Ac demum si unctio interior esset character, prout intelligunt Canonice, doctrina, quae hic traditur, non esset generalis, sed restringeretur ad solum Sacramentum Confirmationis, de quo nullam fecit mentionem: nec haberet locum in illa unctioe, de qua praecipue exemplificavi, videlicet in unctioe infirmorum, quae non est character.

Ad has difficultates libromendas sciendum est in libro manuscripto vite Innocentii III. auctoribus huius Constitutionis, qui observatur in Bibliotheca Vaticana, non haberi verba illa Unct. si vero visibilis, & int. & ante illa verba non solum, & appositam esse particulam, & Unde sic legitur, Unctio visibilis & exterior signum est interioris, & invisibilis unctioem: & non solum est unctio, sed etiam Sacramentum, quia

De sacra Unct. c.

Cum venisset.

quia si digni sumitur, agit, vel auget absque dubio quod designat. Ex secundum hanc litteram cessant obiectae difficultates, & omnia sunt plana; quia cum unctio visibilis non solum sit signum invisibilis unctioem, ut habet littera in praefecto, sed etiam Sacramentum, ut convincit Jacobi autoritas, quae tali unctioem applicatur, unice potest digni, & indigni sumi, ut dicit. cap. Quod quidam, §. Opponitur vers. Quomodo possit generaliter dici top. & si digni sumitur, id est devotè & sine mortal vel agit, id est creat novam gratiam & iustificat impium vel auget: hoc est veterem gratiam ampliat secundum Joan. Andr. n. 18. & probatur haec in Conc. Trid. sess. 6. de justificatione c. 4. 7. & 10. sess. 7. de Sacram. canone 6. & 7. & sessione 14. de Sacramento Extreme Unctionis c. 2. & canone. 2. vel dic: si digni sumitur, id est, cum attritione, agit, id est, creat novam gratiam sanctificationem, & iustificat impium, qui virtute Sacramenti ex attrito fit contritus & Deo reconciliatur. Non tantum enim Baptismus, & Penitentia, ut in decreto Concilii Trident. sess. 14. de Sacramento Penitentiae cap. 4. sed & reliqua Sacramenta vivorum conferunt primam gratiam attrito existentem in peccato, si illius conscientiam non habeat, vel probabiliter credat se esse contritum, ut per Navarr. in Man. c. 22. num. 3. & patet ex Divo Thoma in 3. part. 72. art. 7. ad secundum. Vel auget, id est, ampliat primam gratiam iam infusam et, qui Sacramentum suscipit sine mortali. Neque obstat, quod secundum hanc litteram Pontifex, videtur hic tradere doctrinam diminuatam, quia cum generaliter proponat duo membra, potest unum tantum prosequitur, videlicet exterioris unctioem, nam responderet de interiori sufficienter episcopo, cum illam ter distinctè ab exteriori & utriusque differentias explicavit, unde non solum opus, ut secundum membra interioris unctioem iterum realiter, sed congrue prosequi potest primam membrum exterioris, de quo principatiter tractatur: & admissa hac lectura, fieri oportet eodem esse mandatum. Neque hoc mirum videri debet, quia in hac decretali alius etiam error irrepsisse videtur: illa enim verba quae habentur in fine, non iudicatur Ecclesia sicut antiqui mentantur, qui neque spirituales, neque Dei vivere virtutem, sine dubio corrupte leguntur, aded ut Hostien. hic num. 51. habent littera reargam Pontificem dicens factis grossio modo loquitur hic Papa contra antiquos & verbo utitur rusticano, quare loco mirum videri debet, ut non vixisset adverter Cardinalis Bellarminus Contraversi, tom. 3. lib. 1. de Sacram. Ord. cap. 12. vers. Quartum mandatum est, contra errorem Kemnitii, qui ex hoc loco Innocentii III. eliciebat in Ecclesia Graeca non fuisse receptam istam unctioem usque ad annum 1200. imò etiam antiquis difficulte. Quibus addo verbum, aliqui, non autem antiqui, haberi in prima collectione Decretalium, quae ponitur ab Antonio Augustino lib. 3. tit. 11. cap. unice. quae omnia observa diligenter, quia non reperies alibi. In his tamen non audeo, quidquam firmare, neque hinc compunctionis aliquid addere, vel detrahere propter Constitutionem Gregorii XIII. Cuius pro numero editam die 1. Julii 1580. quae habetur ante Decretum Gratiani.

Occasione Episcopi Graeci, qui cum in consecratione sua sacram non accepisset unctioem, eo quod apud Graecos id fieri non consueverit, jubetur ab Innocentio III. inungi per tres Episcopos; & ita ex omissione unctioem non reatur ipsa ordinatio, sed tantum suppletur, quod fuit praetermissum; tractant hic DD. de substantiis Sacramenti Ordinis, & cum scripserint ante Concilium Florent. & Tridentinum de materia involvant, incerta pro certis & clara pro dubiis constituentes & multa etiam incaute affirmantes contra definitiones Ecclesiae, ut patebit in questione sequenti.

Quero igitur, an porrectio Calicis cum vino, & patena cum pane, ita ad materiam Presbiteratus pertineat ut si vinum in Calice infusum non fuerit, character Sacerdotialis non imprimatur.

Contigit hic casus in Cathedrali Oxoniensi in Hispania, ubi in ordinatione quorundam Sacerdotum tradita fuit ordinandis patena cum hostia & calix sine vino, quod infusum non fuit per incuriam Ministri. Unde consuluit Episcopus Sacram. Congregationem Concilii, an eiusmodi ordinatio esset irrita, nec ne?

Canonice ferè omnes censent, ne ipsam quidem traditionem calicis & patene pertinere ad essentiam ordinis; ideoque non esse iterandum ordinationem, sed suppleendum actum ordinationis, si per errorem fuerit praetermissum. Cujus sententia est Innocentius in cap. fin. num. 2. infra de factum. non iterum. Alii enim: Et est verum, quod non est iterandum, sed suppleendum ubi dicitur, & dicitur sunt actus, sicut est in ordinatione Sacerdotis, ubi alius actus est tenere manum super caput, aliud dare ei calicem, aliud patenam, aliud unguere, quorum si aliquid fuerit legitime factum, non est iterandum. Quibus tamen dicitur, quod hoc Fagnan in 1. Lib. Decretal.

Cum venisset.

duo, scilicet de patena & calice non sunt supplenda, quia non sunt de substantia; tamen securus est suppletus. Hae Ambrosius. Idem aperit et tenet Abb. Aulic. in eodem cap. fin. num. 2. in hac verba: Cuius in ordinatione Sacerdotis sunt plures actus, potest tenere manus super caput, dare et calicem & dare patenam, & unguere manus; & quilibet actus suam specialitatem habet, & unguere manus, & dare et calicem est ommissus, non ideo alii actus penitus separati iterari debent, sed tantum illi, quae ei admi. inchoant. Et collentur Hostien. ibidem num. 9. in ver. Quod per errorem, dicens: Illud autem verum est, in ver. Quod per errorem, dicens: Illud autem verum est, quod ubi dicitur sunt actus, sicut in ordinatione Sacerdotis, ubi alius actus est tenere manus super caput, alius ei dare calicem, alius dare patenam, alius unguere; si aliquis istorum omittatur, non est ordo iterandus, sed actus qui omisit est tantum suppleendus. Aliqui tamen dicunt, quod haec duo, quae dicta sunt de calice & patena, non sunt supplenda, quia non sunt de substantia, id est, quia sunt de levibus, ut idem tenet se explicat hic num. 10. sed tunc est suppletus. Ita Hostien. quem sequitur simpliciter Joand. de Ann. in dist. 1. in n. 2. de Sacram. non iterum. Idem dicit ibi Joannes Andreas totidem serò verbis, num. 2. in verbo Manus. Bellamera, num. 3. Batris, num. 9. Cardin. in 10. questione & Abbas, num. 2. licet Joannes Andreas subdit quosdam tenere in Ordinatione Presbiteri per dationem calicis pleni, id est cum patena conferri Ordinato potestatem principalem quoad Episcopalem actum consecrationis Eucharistiae ita ut si deit traditio calicis cum certa verborum forma: non imprimatur character; nec fit Sacerdos, qui ordinandus erat. Suis tamen pro prima opinione Innocentii facere testam in capite Subdiaconi, 23. distinctio.

Quintimo secundum Hostienem hic, num. 5. in consecratione seu ordinatione huiusmodi quaedam sunt substantia, ut in consecratione Episcopi liber qui ponitur supra cervicem consecrati, capite Episcopus 23. distinctio. Item numerus consecrationum, ut ad minus sunt tres, capite Porro 66. distinctio. Item ut unus totam consecrationem perficiat, capite Quorum 6 dem 23. distinctio & ex toto ac in his si aliquid omisum fuerit, totum est iterandum & ex toto ac in his si nihil esset actum, capite Nihil 7. distinctio 2. capite Rector de consecratione, distinctio 2. capite Chorescopi, capite Quomodo & capite Presbiteri, 68. distinctio. Quaedam sunt de quibus est expressum in Jure, ut non sint de substantia Ordinis; sed de solemnitate tantum, ut est tempus, capite Sane & capite cum quibus, ibi ille iur. Ordinis &c. & capite consulationi, supra de temporibus Ordinationum. Item non, capite Subdiaconi 77. distinctio. capite vel non est compus, de temporibus Ordinationum. Item Unctio urbis. Item manus impositio, ut in capite 1. & capite finali de Sacramentis non iterandis. Item ut Ordinatio fiat à proprio Episcopo, capite Lugdunensi 9. questione 2. & servatis interdictis, capite Litteras de temporibus Ordinationum. Et si haec quae non sunt substantia, sed de solemnitate omittantur vel aliquid eorum: nihil teratur; sed castè suppletur, ut hic & in dicto capite 1. & capite finali de Sacramentis non iterandis. nisi talia sint quae suppleri non possunt, ut tempus, & etas & interdicta. Quaedam sunt dubia de quibus scilicet non constat an sint de substantia vel de solemnitate, ut Missa & quod tam Ordinarum quam Ordinandas sunt jesam in quibus, ut Hostiensis dicit, videtur discrepare Canonice & Magistri; & in his eligendum quod est tutum; ita ut si aliquid horum omisum fuerit, iteretur Ordinatio, capite Presbiteri & capite Chorescopi, 68. distinctio (de quo latius dicam infra in ultimo argumento pro 2. sententia, num. 54.) quaedam denique sunt levia quae non sunt supplenda & multo minus iteranda Ordinatione. Si tamen supplenda & multo minus iteranda Ordinatione, si tamen supplenda, non est malum: quia quae dubitationis tollenda causa &c. lego Qui mutans, ubi Mandatum & bonarum mentium est ibi culpam timere, ubi culpa minimè reperitur, capite Consilium infra de observatione futurorum.

Explicans autem Hostiensis quae sint huiusmodi levia, exemplificat ut si Episcopus non tradit librum vel calicem vel ureolum vel candelabrum vel Ostiarium non tergit olium vel campanam non pullavit; & similia. Censet igitur Hostiensis calicis traditionem non modo non esse de substantia Ordinis, sed nec de solemnitate; ideoque si omissa fuerit, non solum non esse iterandum Ordinationem; sed nec suppleendum omisum. Doctrinam Hostiensis referunt & sequuntur hic Joannes Andreas, num. 3. Bellamera, Antonius de Butrio & Cardin. omnes, num. 1. & Abbas, num. 2. & latius Henricus Boetii in dicto capite finali de Sacramentis non iterandis.

In re tam gravi, Doctores praecitati, nec Canone, nec ratione ulla moventur aut non mirum, si silvester in verbo Ordinationis, num. 11. dixerit, Canonibus in hac parte materiam involvere & multiplicare praepulsi sine causa, quia non habent clavem. Tantum Joannes Andreas dicit pro opinione Innocentii facere, capite Subdiaconi 23. distinctio: qui tamen textus parum aut nihil facit, quia solum disponit ut Subdiaconus cum ordinatur, quia manus impositionem non recipit: patenam de manu Episcopi accipiat vacuam & calicem

410 vacuum; de manu vero Archidiaconi accipiat urceolum cum aqua, mantile & manutergium. Sed non aperit testis, an acceptio patenz & calicis sit de substantia nec ne: imò ille Canon potius probat traditionem patenz vacuz & calicis vacui esse materiam Ordinis Subdiaconatus; & ideo si omnia fuerit, non esse suppleendam: ut habet opinio Innocentii; sed totam Ordinationem esse iterandam ex regula quam ponimus infra in ultimo argumento pro secunda sententia, num. 54. & in hoc concordat cum definitione Concilii Florentini, ut patet infra, num. 43.

Verum Canonitarum sententia, id est nec porrectionem calicis & patenz & multò minus vinum infusum & panem suppositivum esse de essentia Ordinis Presbiteratus; & ita caracterem Sacerdotalem non imprimi in ipsa porrectione: videtur probari posse infra scriptis fundamenta.

Et primò consecratio Sacerdotis sit quidam Unctio, sicut & Confirmatio, §. Ecce sufficienter 1. questione 1. Sed in Confirmatione in ipsa Unctione imprimitur caracter, capite *Murus de consecratione, distinctione 5.* & patet ex Concilio Florentino in Decreto Fidei, §. Secundum Sacramentum: Ergo & in Sacerdotio, quod tenet Hugo in capite *Præterea, 23. distinctione*, relatus ibi à Turrecrem. num. 2. & consequenter non in porrectione calicis.

Secundò, Dominus dedit Discipulis Sacerdotalem potestatem, quando dixit: *Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata &c.* Joannis XX. Sed Spiritus datur per manus impositionem, capite *Ex multis 1. questione 3.* Extravaganti Innocentii IV. *sub Catholica* in Bullar. tom. 1. paginà 76. Ergo in ipsa manus impositione imprimitur caracter Ordinis: quod tenet Sanctus Bonaventura in 4. *distinç. 24. parte 2. articulo 1. questione 4. num. 58.* Scot. & Palud. *idem distinctione* Altitudinis in sua Summa, parte 4. & quidam alii ex recentioribus Theologis quos refert & sequitur Cardinalis Bellarminus, tom. 3. *controversiarum lib. 1. cap. 9. de Sacramento Ordinis.*

Tertiò, sicut consecratur Minister, ita & vestes Ministerium, capite *Vestimenta de consecratione, distinctione 1.* que propterea contrahere non debent nisi à Sacerdote hominibus, ut ibi deciditur; & semel consecrate, iterum consecrari non debent, glossa 2. in capite 2. *infra titulum proximum.* Unde in recitandis Sacris vestibus potest apponi filam non sericum, sive pannus non facer; nec est opus novâ consecratione, ut ait glossa finalis in capite *Quid in dubiis, de consecratione Ecclesie vel Altaris.* Sed vestes sola Benedictio consecrat, ut patet in dicto capite 2. Ergo in ipsa Benedictio Episcopi & consecratio Sacerdotis peritur.

Quartò, sicut Sacerdoti datur calix: ita & vestis Sacerdotalis, ut in Pontificali. Si ergo in datione calicis imprimitur caracter eadem ratione & in datione Calicis; & sic haberet duos caracteres: quod falsum est, capite 2. *infra de Apofstatis*, ubi glossa in verbo *injuriam*: quærens quid fit facere injuriam Sacramento. Per iterationem infigitur, inquit: Animum quendam imago seu pictura vel caracter. Unde si alia imago superponeretur: illa prima pictura obscuraretur; & ita videtur obscurare primum Sacramentum.

Quintò, Ordo Diaconi conformior est Ordini Sacerdotis quam Subdiaconi Ordo, capite *Perlethi, versane Ad Subdiaconum, juncto versiculo Ad Diaconum 25. distinctione*, capite *A Subdiacono, 93. distinctione.* Sed si caracter imprimetur Sacerdoti in porrectione calicis: Subdiaconus esset conformior Sacerdoti quam Diaconus, quia Subdiaconus caracterem reciperet in ipsa calicis porrectione non autem Diaconus, juxta textum in dicto capite *Subdiaconus 23. distinctione.* Ergo caracter Sacerdotalis non imprimitur in ipsa calicis porrectione.

Sextò, Acolitorum Ordo magis appropinquat ad actum Sacerdotis per hoc quod habet actum super urceolum, quam per hoc quod habet actum super candelabrum, capite *Etolius 23. distinctione* ibi: *Accipiat & urceolum vacuum ad suggerendum vinum in Euchariam sanguinis Christi.* Et tamen magis imprimitur caracter in Acolitatu, quando accipiunt candelabrum, quam quando accipiunt urceolum, quia nomen Acoliti cerei portationem signat, ut tenet Divus Bonaventura, Richardus & Palud. relati à Silvestro in verbo *Ordo secundò, num. 4.* verbo *Acoliti verò.* Ergo nec in Sacerdotio imprimitur caracter quando calicem accipit.

Septimò in Concilio Carthageniensi IV. in quo describitur quomodo singuli Ordines conferantur, *canon 3. de Presbiterorum Ordinatione*, habentur hæc verba: *Presbiter cum ordinatur Episcopo vel benedicens: manus super caput ejus tenent, etiam omnes Presbiteri qui præstantes sunt: manus suas juxta manus Episcopi super caput illius teneant, ut refertur in capite Presbiter 23. distinctione*; nec ibi ulla fit mentio traditionis instrumentorum. Quam tamen mentionem utique Concilium non prætermisisset, si in traditione instrumentorum caracter Sacerdotalis imprimetur. Idem conlat ex Concilio Nicæno, capite 9. Antiocheno, capite 10. & 17. ubi non fit mentio nisi impositionis manuum; & eadem ex Concilio Tri-

dentico, *sessione 14. capite 3. de Extrema Unctione*, ubi habetur: *Ministros Sacramenti Extremae Unctionis esse Episcopos aut sacerdotes ab ipsi rito ordinatos per impositionem manuum Presbiteri.* Ad idem sunt verba in capite *Ex multis 1. questione 3.* in capite *De veritate, 1. quest. 7.* & in capite 2. *de Clericis non ordinatis Ministris.*

Octavo in primitiva Ecclesia, Diaconi ordinabantur per manus impositionem. Unde in secunda Sinodo ab Apollithis celebrata *Actorum 6.* sic legitur: *Convocantes autem duodecim multitudinem Discipulorum dixerunt: Non est æquum nos derelinquere verbum Dei &c. Considerate ergo Fratres, viris ex vobis boni testimonii septem sumpsimus &c.* Et locuti, erant eorum omni multitudine & elegerunt Stephanum, virum plenum Fide & Spiritu Sancto &c. Hos à multitudine electos statuerunt ante conspectum Apollithorum; & ipsi Apollithi orantes, imposuerunt eis manus. Per orationem & manus impositionem ipsos Diaconos ordinando, ut ibi exponit glossa ministrario. Unde Sanctum Stephanum Diaconum fuisse & ministrasse Altari, Beato Jacobo Apollitho tradit Sanctus Ignatius Martyr & tellis oculatus, *Epistola 5. ad Trallianam & Epistola 13. ad Hieronimum*, ut refert Cardinalis Baronius *tom. 1. ad annum Christi 34. paginà 231. litterà D.* At quo tempore Stephanus fuit ordinatus Diaconus? Traditio Libri Evangeliorum non potuit esse materia Diaconatus; nam eundem fuisse patium & mortuum eodem anno quo Christus Dominus non longe post ejus Alcenionem, tradit Martirologium Romanum 7. *Kalendarum Januarii & Baronius, tom. 1. paginà 23. anno Christi 34. vel certè initio 35.* Evangelium verò ex communi Doctorum consensu primum omnium Evangelistarum scripsit Mattheus, ut apud Baronium *ad annum Christi 41. paginà 278. litterà B. & paginà 279. litterà E.* Idque non præliitit secundum Iræneum, *lib. 3. cap. 1.* nisi cum Petrus Romam accessit, anno scilicet Christi 45. ut Baronius interpretatur; vel secundum Nicephorum, *Historiarum, libro 2. cap. 42.* quinto decimo anno post Christi Alcenionem; vel demum secundum Eusebium in Chronica, qui assensitit Baronius loco citato, *paginà 278. litterà C. & paginà 279. litterà D.* Olympiade 204. anno 4. *Cæsi Caligula & Christi anno 41.* Marcus ex Eusebio loco citato & Eulпом in *præfatione super Mattheum*: quos sequitur Baronius *ubi supra, paginà 336. litterà E.* Scripsit Evangelium Olympiade 205. Claudii anno 3. & Christi 45. Lucas Evangelium scripsit anno Christi 58. ut per Baronium *ibidem paginà 506. litterà A.* Joannes verò anno Christi 99. ex eodem Baronio *ibi paginà 703. litterà E. & 704.* Ergo cum eo tempore quo Stephanus fuit ordinatus Diaconus, nondum esset scriptum Evangelium.

ut ex prædictis conlat: necessario sequitur, ut idem reciperet caracterem Diaconatus abque traditione Libri Evangeliorum: alioquin Stephanus & alii, ut præfertur ordinati ab Apollithis per solam manus impositionem non fuissent veri Diaconi nec potuissent in Altari ministrare, ut fecit Beatus Stephanus. Neque verò traditio Libri Evangeliorum potuit postea effici materia hujus Ordinis, quia Sacramenta omnia sunt instituta à Christo, ut est definitum à Tridentinâ Sinodo *canone 1. sessione 7. de Sacramentis. Si quis dixerit Sacramentum novè Legi non fuisse omnia à Jesu Christo Domino nostro instituta &c. anathema sit.* Et in specie de hoc Sacramento in *can. 3. sessione 23. de Sacramento Ordinis. Si quis dixerit Ordinem sive Sacram Ordinationem non esse veri & proprii Sacramentum à Christo Domino institutum &c. anathema sit.* Et ideo in Sacramento requiruntur res determinatæ ex ipsa Christi Institutione, ut docet Sanctus Thomas in 3. *parte, quæst. 60. art. 3. 6. & 7.* & latius dicam infra in responsione ad ultimum argumentum, num. 80. Unde licet Ecclesia non potest nova Sacramenta instituire: ita nec materiam vel formam Sacramentorum immutare, cap. *Sunt quidam 25. quæst. 1.* Idem Sanctus Thomas in 4. *dist. 3. quæst. 1. art. 2. quæst. 2.* *Soto in 4. distinctione, questione 1. notat, 7. & conlat ex Concilio Tridentino, cap. 2. sessione 21. de Communionis sub utraque specie, ubi Sacra Sinodus declarat hanc præfationem scriptam in Ecclesia fuisse, ut in Sacramentorum dispensatione, sicut illorum substantiam, ea statueret vel mutaret: quæ suscipiuntur ut substantia seu ipsorum Sacramentorum generationis propter temporum & locorum varietatem magis expresse judicavit.* Hac ibi. Cum enim Sacramenta sint fundamenta Religionis, & gratiam conferant, non est pueri hominis illa immutare, aut de novo instituire, ut Divus Thomas dicit in 4. *dist. 2. quæst. 1. art. 4. quæst. 4.* & in 1. 2. *quæst. 108. art. 2. ad secundum.* Si ergo in traditione libri Evangeliorum in primitiva Ecclesia non fuit impressus caracter Diaconatus, nec traditio hujusmodi potuit postea effici materia ejusdem ordinis, & consequenter nec in porrectione calicis imprimi potest caracter Sacerdotalis, cum non possit assignari sufficientis ratio diverfitatis.

Nonò ritus, qui in Sacramentis sunt ex institutione Ecclesie non sunt de essentia, sed de solemnitate tantum, cap. 1. & cap. *fin. infra tit. proxim.* & tradit Sanctus Thomas in 4. *dist. 13. quæst. 1. art. 1. ad 6. sed præterea calicis*

etiam vino, & patenz cum hostia in ordinatione Ecclesie. Ergo hujusmodi porrectio non est de essentia ordinis Presbiteratus. Minor probatur auctoritate Innocentii in 4. *cap. fin. in prime. ubi, Credimus, inquit, quod nisi esset forma postea inventa, sufficeret Ordinatio dicere, si Sacerdos, vel alia æquipollens verba; sed subsequentibus temporibus formæ quæ servantur, Ecclesia ordinavit; & sunt tantum institutis dicta forma, quod si, eis non servatis, aliqui fuerint ordinati, suscipiendi sunt quod omnis est: & si forma servantur, caracter infigitur anime, id est, figura intellectus & indolebilis, efficiens ordinem collatum ipsi consecrato. Nec mireris, si per institutionem Ecclesie infigatur caracter in anime, cum anima sint de jurisdictione Papæ & spiritualium Patrum, unde super eis Constitutiones facere potest, dummodo non sint contraria Constitutionibus Dei, argum. 10. *dist. Suscipitis, 95. distinç.* Cum ad verum, *infra de major. & obed. solite.* Hæc Innocentius, qui ad hoc etiam allegat exemplum Imperatoris, per cujus Constitutiones caracter militaris individibiliter adigitur militi, ut in *cap. Quod Deo 1. quæst. 1.* & illius dicta transcribunt in eodem cap. *fin. Hostiens. Joan. Andr. Butr. Cardin. & reliqui omnes.* Quin imò Angel. in l. 2. c. *de criminis sacerdotis, dicit* Papam posse unido verbo facere quem Sacerdotem & in l. 1. c. *de sent. pass.* per illum textum affirmat, Papam solo verbo facere Episcopum. Et eum refert & sequitur Felin. in cap. 1. *num. 23. supra de Constitut. & ibi etiam Dec. num. 50.**

Decimò, in substantialibus consecrationum, & ordinationum inter Ecclesiam Græcam, & Ecclesiam Latinam non potest esse difformitas, ut probatur à fortiori in hac Decretali, & in cap. *Inter Græcos, infra de baptisim. & patet ex Constitut. Innocentii IV. sub Catholica*, circa ritus Græcorum edita 2. *Non. Martii, ejus Pontificatus anno undecimo, & ex alia Clementis VIII. Sanctissimus, edita 31. Augusti 1595. Unus enim Dominus, una Fides, unus Baptisimus, ad Ephesios 4. Extravag. Unum sanctum ad unitatem fidei & obed. Unde uniformitas Sacramentorum ad unitatem fidei pertinet. Extravag. Sancta Romana, & ibi gloss. in ver. Sacramenta, de Relig. *domb. cap. ad abolendam, infra de hæret. Ex diversitate enim materie fit diversitas Sacramentorum; & cum Sacramenta sint fundamenta Religionis, ut est supra, si alia essent Sacramenta in Ecclesia Græca, quam in Ecclesia Latina, esset etiam alia Religio & alia Fides. Sed Ecclesia Græca in ordinatione Presbiteratorum non utitur porrectione calicis & patenz, sed sola manuum impositione, ut testatur est Sacre Congregationis Concilii Antonius Aquinas Archiepiscopus Patavinus, antea Episcopus Sancti Augustini & unus ex Prælati Congregationis à Clemente VIII. institutæ pro reformandis ritibus Græcorum. Idemque Græci ordinationem vocant manus impositionem, & scribit Simeon Metaphrastes in Vita sancti Joannis Chrysolomi, cum ei manus imponeret Episcopus Antiochenus, ut eum crearet Presbiterum, continuo descendisse in eum vultuiter spiritum sanctum in forma Columbe, ut refert Cardinalis Bellarminus, tom. 3. *controversiarum lib. 1. de Sacramento Ordinis cap. 9. vers. Denique.* Et tamen Sacerdotes Græco ritu ordinati indifferenter habiti fuerunt pro veris Sacerdotibus in Ecclesia Latina, ne aliqui cogamur dicere Basilium Athanasium, Chrysolomum, Nazianzenum & alios Patres illius Ecclesie veros Presbiteros non fuisse; nec Græcos Presbiteros ad concordiam & unitatem fidei conversos Romana Ecclesia præcipit iterum ordinari. Ergo porrectio calicis & patenz cum vino & pane non est substantia in ordine Presbiteratus.**

Undecimò & ultimò, esto, traditio instrumentorum sit de substantia ordinis Sacerdotalis; tamen in ordinatione, de qua agitur, fuit porrectio calicis & patenz cum hostia & defuit tantummodo vinum, quod per errorem ministri non fuit infusum in calice. Credibile est autem, ut ait Cardinalis Bellarminus loco citato, Christum instituisse materiam ordinum non in particulari, sed tantum generatim, quibus significaretur eorum potestas. Unde forte nihil contra institutionem immediatam Christi aut contra essentiam ordinationis instrumentalis hoc casu actum videtur, cum Episcopos alique instrumenta ad significandam potestatem Sacerdotalem adhibuerunt non enim omnia videntur ita necessario simul requiri, ut si vinum deficiat, caracter non imprimatur. Et postquam Henricus alios adducens in Summa *tom. 1. lib. 10. cap. 6. §. 1. censeat* validam esse ordinationem, si per validum cum altera speciebus porrectionem fiat: Cum enim, ut ipse ait, potestas vini & panis consecrandi unica & indivisa sit; & communi & certa sententia sit, ut patenz traditio cum hostia, dum significat directè, ac per se consecrandi panis potestatem, simul significet indirectè quali concomitantur consecrandi etiam vini potestatem.

Et confirmatur; quia multi ex Theologis tenent ad essentiam sacrificii sufficere unam speciem, & ad proinde Summum Pontificem posse ex gravi causa dispensare, ut in una spe-

cie tantum aliquando fiat consecratio, sicut multi referunt Innocentium VIII. rapla olim dispensasse, ut per Henricum loco citato. Ergo quemadmodum potestas consecrandi non datur divisa in una specie, sed qui potest unam, potest etiam utramque consecrare, quia sub qualibet specie adest torus Christus & verum Sacramentum, ut est definitum à Concilio Tridentino in *can. 3. sess. 21. in doctrina de commun. sub utraque specie*: similiter & per traditionem unius ex speciebus integra & indivisa potestas Sacerdotis congruè significatur. Ac propterea valide quis videtur ordinari per porrectionem solius patenz cum pane & multò magis si præter patenam cum pane etiam calix fuerit porrectus, licet sine vino, ut hoc casu.

In contrarium stat auctoritas Concilii Florentini in decreto 3° Fidei Eugenii IV. Nam in paragrapho quinto, sic definitur: *Omnia Sacramenta tribus personis, videlicet rebus tanquam materia, verbis tanquam forma & persona ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi quod facit Ecclesia; quorum si aliquid desit, non perficitur Sacramentum. Et intrinsepe finem; Sextum Sacramentum est Ordinis, cujus materia est calix, per cuius traditionem conficitur ordo, sicut Presbiteratus traditur per calicem cum vino & patena cum pane porrectionem, ut patet tom. 4. *Concil. par. 1. pagina 613. col. 2. & pag. 614. col. 2.**

Quibus stantibus, porrectionem calicis cum vino, ita ad essentiam ordinis Sacerdotalis pertinere ut si vinum defuerit, caracter non imprimatur.

Probatur primò, quia in omni Sacramento, in quo imprimatur caracter, illud est essentiale, in quo, sive per quod caracter, imprimitur, ut docet Divus Bonaventura in 4. *dist. 24. par. 2. art. 1. q. 4. num. 58.* & Tabien. in *ver. Ordo 2. num. 5. in fin.* Sed caracter Sacerdotalis imprimitur & Presbiteratus traditur, cum porrigitur Calix cum vino, Patena cum pane, ut est definitum in Concilio Florentino. Et conlat ex verbis Pontificali Romani in Rubr. *de Episc. consecrate*, ubi, *Moneat ordinandos, ut instrumenta, in quibus caracter imprimitur tangant.* Neque enim in ordinatione Presbiteri alia porriguntur instrumenta, quam calix cum vino & patena cum hostia; & docent in 4. *sent. dist. 24. Albertus Magnus num. 5.* Sanctus Thomas, Sanctus Bonaventura, Durandus, Scotus, Raimundus, Petrus de Palude & alii omnes. Turrecrem. in *c. Presbiter, in princip. & ibi etiam Præpos. num. 1. 23. dist. Stephan. de Cæjeter. in repet. cap. ad limina, §. 3. n. 117. 30. q. 1. Silv. in ver. Ordo 2. sub n. 4.* Ergo vinum est essentiale in ordine Presbiteratus, ita ut si deficiat caracter non imprimatur.

Secundò idem probatur, quia materia in ordine sicut in reliquis Sacramentis, ita est ex necessitate Sacramenti, ut sine illa irrita sit ordinatio, ut conlat ex prima definitione Concilii Florentini proxime relata & Concilii Tridentini in *cap. 2. sess. 14. de Sacramento Penitentiae & extremae Unctionis*, ubi, *Materia & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur &c. 3. sess. 23. de Sacram. Ord.* Sed vinum & patena in secunda definitione ejusdem Conc. Florentini ingrediuntur materiam ordinis Sacerdotalis, non secus atque ipsa instrumenta. Ergo si alterutrum omittatur, sacra ordinatio irrita est.

Tertiò, cum consecratio, quæ fit in Ordinis Sacramento, ordinetur ad Sacramentum Euchariæ, ille est principalis actus cujusque ordinis, secundum quem magis proxime ordinatur ad Euchariæ Sacramentum & secundum hoc unus ordo est eminentior alio, secundum quod unus actus magis de proximo ad prædictum Sacramentum ordinatur. Quæ sunt verba formalia Divi Thomæ in 4. *dist. 24. quæst. 2. art. 2.* Idemque post Albertum Magnum & Durandum tradit Turrecrem. in *cap. Presbiter & in cap. Diaconus, num. 1. vers. In oppositum 23. distinç.* Et quia principalis actus Subdiaconi est vasa Domini Corporis ostere, cap. *Clerici vers. Hijodiano 21. dist. & cap. Perlethi ver. Ad Subdiaconum 25. dist.* ideo in actu traditionis solus calicis & patenz vacuz Subdiaconus recipit caracterem, cap. *Subdiaconus 23. dist. & dicitur infra in 5. argumento num. 43.* At verò Sacerdos, cujus principalis actus & ministerium est consecrare Corpus & sanguinem Christi, *ad. cap. Clerici, vers. Sacerdos, cap. Parlethi, v. Ad Presbiterum & cap. eccle 95. dist. Concilium Tridentinum cap. 1. sess. 23. de Sacramento ordinis*, non in traditione solius calicis & patenz, sed calicis cum vino & patenz cum pane accipit potestatem, cum habeat transubstantiare panem in corpus & vinum in sanguinem Christi. Ita Richardus *d. dist. 24. art. 4. quæst. 3.* post Divum Thomam *ibidem q. 2. art. 3. S. Antonin. de ordinat. §. 4. Tabien. in ver. ordo 2. n. 7. & 9. Silvester ibidem num. 3.* Ergo si vinum defuerit, caracter non erit impressus; & cum in quolibet ordine imprimatur hujusmodi caracter per susceptionem illius exterie signi, in quo principalis actus, quem respicit ille ordo significatur, qualis est calix cum vino & patena cum pane in ordine Sacerdotali, ut docent sanctus Thomas, Richardus & sanctus Antonius locis proxime citatis; sanctus Bonaven-

cie tantum aliquando fiat consecratio, sicut multi referunt Innocentium VIII. rapla olim dispensasse, ut per Henricum loco citato. Ergo quemadmodum potestas consecrandi non datur divisa in una specie, sed qui potest unam, potest etiam utramque consecrare, quia sub qualibet specie adest torus Christus & verum Sacramentum, ut est definitum à Concilio Tridentino in *can. 3. sess. 21. in doctrina de commun. sub utraque specie*: similiter & per traditionem unius ex speciebus integra & indivisa potestas Sacerdotis congruè significatur. Ac propterea valide quis videtur ordinari per porrectionem solius patenz cum pane & multò magis si præter patenam cum pane etiam calix fuerit porrectus, licet sine vino, ut hoc casu.

In contrarium stat auctoritas Concilii Florentini in decreto 3° Fidei Eugenii IV. Nam in paragrapho quinto, sic definitur: *Omnia Sacramenta tribus personis, videlicet rebus tanquam materia, verbis tanquam forma & persona ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi quod facit Ecclesia; quorum si aliquid desit, non perficitur Sacramentum. Et intrinsepe finem; Sextum Sacramentum est Ordinis, cujus materia est calix, per cuius traditionem conficitur ordo, sicut Presbiteratus traditur per calicem cum vino & patena cum pane porrectionem, ut patet tom. 4. *Concil. par. 1. pagina 613. col. 2. & pag. 614. col. 2.**

Quibus stantibus, porrectionem calicis cum vino, ita ad essentiam ordinis Sacerdotalis pertinere ut si vinum defuerit, caracter non imprimatur.

Probatur primò, quia in omni Sacramento, in quo imprimatur caracter, illud est essentiale, in quo, sive per quod caracter, imprimitur, ut docet Divus Bonaventura in 4. *dist. 24. par. 2. art. 1. q. 4. num. 58.* & Tabien. in *ver. Ordo 2. num. 5. in fin.* Sed caracter Sacerdotalis imprimitur & Presbiteratus traditur, cum porrigitur Calix cum vino, Patena cum pane, ut est definitum in Concilio Florentino. Et conlat ex verbis Pontificali Romani in Rubr. *de Episc. consecrate*, ubi, *Moneat ordinandos, ut instrumenta, in quibus caracter imprimitur tangant.* Neque enim in ordinatione Presbiteri alia porriguntur instrumenta, quam calix cum vino & patena cum hostia; & docent in 4. *sent. dist. 24. Albertus Magnus num. 5.* Sanctus Thomas, Sanctus Bonaventura, Durandus, Scotus, Raimundus, Petrus de Palude & alii omnes. Turrecrem. in *c. Presbiter, in princip. & ibi etiam Præpos. num. 1. 23. dist. Stephan. de Cæjeter. in repet. cap. ad limina, §. 3. n. 117. 30. q. 1. Silv. in ver. Ordo 2. sub n. 4.* Ergo vinum est essentiale in ordine Presbiteratus, ita ut si deficiat caracter non imprimatur.

Secundò idem probatur, quia materia in ordine sicut in reliquis Sacramentis, ita est ex necessitate Sacramenti, ut sine illa irrita sit ordinatio, ut conlat ex prima definitione Concilii Florentini proxime relata & Concilii Tridentini in *cap. 2. sess. 14. de Sacramento Penitentiae & extremae Unctionis*, ubi, *Materia & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur &c. 3. sess. 23. de Sacram. Ord.* Sed vinum & patena in secunda definitione ejusdem Conc. Florentini ingrediuntur materiam ordinis Sacerdotalis, non secus atque ipsa instrumenta. Ergo si alterutrum omittatur, sacra ordinatio irrita est.

Tertiò, cum consecratio, quæ fit in Ordinis Sacramento, ordinetur ad Sacramentum Euchariæ, ille est principalis actus cujusque ordinis, secundum quem magis proxime ordinatur ad Euchariæ Sacramentum & secundum hoc unus ordo est eminentior alio, secundum quod unus actus magis de proximo ad prædictum Sacramentum ordinatur. Quæ sunt verba formalia Divi Thomæ in 4. *dist. 24. quæst. 2. art. 2.* Idemque post Albertum Magnum & Durandum tradit Turrecrem. in *cap. Presbiter & in cap. Diaconus, num. 1. vers. In oppositum 23. distinç.* Et quia principalis actus Subdiaconi est vasa Domini Corporis ostere, cap. *Clerici vers. Hijodiano 21. dist. & cap. Perlethi ver. Ad Subdiaconum 25. dist.* ideo in actu traditionis solus calicis & patenz vacuz Subdiaconus recipit caracterem, cap. *Subdiaconus 23. dist. & dicitur infra in 5. argumento num. 43.* At verò Sacerdos, cujus principalis actus & ministerium est consecrare Corpus & sanguinem Christi, *ad. cap. Clerici, vers. Sacerdos, cap. Parlethi, v. Ad Presbiterum & cap. eccle 95. dist. Concilium Tridentinum cap. 1. sess. 23. de Sacramento ordinis*, non in traditione solius calicis & patenz, sed calicis cum vino & patenz cum pane accipit potestatem, cum habeat transubstantiare panem in corpus & vinum in sanguinem Christi. Ita Richardus *d. dist. 24. art. 4. quæst. 3.* post Divum Thomam *ibidem q. 2. art. 3. S. Antonin. de ordinat. §. 4. Tabien. in ver. ordo 2. n. 7. & 9. Silvester ibidem num. 3.* Ergo si vinum defuerit, caracter non erit impressus; & cum in quolibet ordine imprimatur hujusmodi caracter per susceptionem illius exterie signi, in quo principalis actus, quem respicit ille ordo significatur, qualis est calix cum vino & patena cum pane in ordine Sacerdotali, ut docent sanctus Thomas, Richardus & sanctus Antonius locis proxime citatis; sanctus Bonaven-

Undecimò & ultimò, esto, traditio instrumentorum sit de substantia ordinis Sacerdotalis; tamen in ordinatione, de qua agitur, fuit porrectio calicis & patenz cum hostia & defuit tantummodo vinum, quod per errorem ministri non fuit infusum in calice. Credibile est autem, ut ait Cardinalis Bellarminus loco citato, Christum instituisse materiam ordinum non in particulari, sed tantum generatim, quibus significaretur eorum potestas. Unde forte nihil contra institutionem immediatam Christi aut contra essentiam ordinationis instrumentalis hoc casu actum videtur, cum Episcopos alique instrumenta ad significandam potestatem Sacerdotalem adhibuerunt non enim omnia videntur ita necessario simul requiri, ut si vinum deficiat, caracter non imprimatur. Et postquam Henricus alios adducens in Summa *tom. 1. lib. 10. cap. 6. §. 1. censeat* validam esse ordinationem, si per validum cum altera speciebus porrectionem fiat: Cum enim, ut ipse ait, potestas vini & panis consecrandi unica & indivisa sit; & communi & certa sententia sit, ut patenz traditio cum hostia, dum significat directè, ac per se consecrandi panis potestatem, simul significet indirectè quali concomitantur consecrandi etiam vini potestatem.

Et confirmatur; quia multi ex Theologis tenent ad essentiam sacrificii sufficere unam speciem, & ad proinde Summum Pontificem posse ex gravi causa dispensare, ut in una spe-

cie tantum aliquando fiat consecratio, sicut multi referunt Innocentium VIII. rapla olim dispensasse, ut per Henricum loco citato. Ergo quemadmodum potestas consecrandi non datur divisa in una specie, sed qui potest unam, potest etiam utramque consecrare, quia sub qualibet specie adest torus Christus & verum Sacramentum, ut est definitum à Concilio Tridentino in *can. 3. sess. 21. in doctrina de commun. sub utraque specie*: similiter & per traditionem unius ex speciebus integra & indivisa potestas Sacerdotis congruè significatur. Ac propterea valide quis videtur ordinari per porrectionem solius patenz cum pane & multò magis si præter patenam cum pane etiam calix fuerit porrectus, licet sine vino, ut hoc casu.

In contrarium stat auctoritas Concilii Florentini in decreto 3° Fidei Eugenii IV. Nam in paragrapho quinto, sic definitur: *Omnia Sacramenta tribus personis, videlicet rebus tanquam materia, verbis tanquam forma & persona ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi quod facit Ecclesia; quorum si aliquid desit, non perficitur Sacramentum. Et intrinsepe finem; Sextum Sacramentum est Ordinis, cujus materia est calix, per cuius traditionem conficitur ordo, sicut Presbiteratus traditur per calicem cum vino & patena cum pane porrectionem, ut patet tom. 4. *Concil. par. 1. pagina 613. col. 2. & pag. 614. col. 2.**

Quibus stantibus, porrectionem calicis cum vino, ita ad essentiam ordinis Sacerdotalis pertinere ut si vinum defuerit, caracter non imprimatur.

Probatur primò, quia in omni Sacramento, in quo imprimatur caracter, illud est essentiale, in quo, sive per quod caracter, imprimitur, ut docet Divus Bonaventura in 4. *dist. 24. par. 2. art. 1. q. 4. num. 58.* & Tabien. in *ver. Ordo 2. num. 5. in fin.* Sed caracter Sacerdotalis imprimitur & Presbiteratus traditur, cum porrigitur Calix cum vino, Patena cum pane, ut est definitum in Concilio Florentino. Et conlat ex verbis Pontificali Romani in Rubr. *de Episc. consecrate*, ubi, *Moneat ordinandos, ut instrumenta, in quibus caracter imprimitur tangant.* Neque enim in ordinatione Presbiteri alia porriguntur instrumenta, quam calix cum vino & patena cum hostia; & docent in 4. *sent. dist. 24. Albertus Magnus num. 5.* Sanctus Thomas, Sanctus Bonaventura, Durandus, Scotus, Raimundus, Petrus de Palude & alii omnes. Turrecrem. in *c. Presbiter, in princip. & ibi etiam Præpos. num. 1. 23. dist. Stephan. de Cæjeter. in repet. cap. ad limina, §. 3. n. 117. 30. q. 1. Silv. in ver. Ordo 2. sub n. 4.* Ergo vinum est essentiale in ordine Presbiteratus, ita ut si deficiat caracter non imprimatur.

Secundò idem probatur, quia materia in ordine sicut in reliquis Sacramentis, ita est ex necessitate Sacramenti, ut sine illa irrita sit ordinatio, ut conlat ex prima definitione Concilii Florentini proxime relata & Concilii Tridentini in *cap. 2. sess. 14. de Sacramento Penitentiae & extremae Unctionis*, ubi, *Materia & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur &c. 3. sess. 23. de Sacram. Ord.* Sed vinum & patena in secunda definitione ejusdem Conc. Florentini ingrediuntur materiam ordinis Sacerdotalis, non secus atque ipsa instrumenta. Ergo si alterutrum omittatur, sacra ordinatio irrita est.

Tertiò, cum consecratio, quæ fit in Ordinis Sacramento, ordinetur ad Sacramentum Euchariæ, ille est principalis actus cujusque ordinis, secundum quem magis proxime ordinatur ad Euchariæ Sacramentum & secundum hoc unus ordo est eminentior alio, secundum quod unus actus magis de proximo ad prædictum Sacramentum ordinatur. Quæ sunt verba formalia Divi Thomæ in 4. *dist. 24. quæst. 2. art. 2.* Idemque post Albertum Magnum & Durandum tradit Turrecrem. in *cap. Presbiter & in cap. Diaconus, num. 1. vers. In oppositum 23. distinç.* Et quia principalis actus Subdiaconi est vasa Domini Corporis ostere, cap. *Clerici vers. Hijodiano 21. dist. & cap. Perlethi ver. Ad Subdiaconum 25. dist.* ideo in actu traditionis solus calicis & patenz vacuz Subdiaconus recipit caracterem, cap. *Subdiaconus 23. dist. & dicitur infra in 5. argumento num. 43.* At verò Sacerdos, cujus principalis actus & ministerium est consecrare Corpus & sanguinem Christi, *ad. cap. Clerici, vers. Sacerdos, cap. Parlethi, v. Ad Presbiterum & cap. eccle 95. dist. Concilium Tridentinum cap. 1. sess. 23. de Sacramento ordinis*, non in traditione solius calicis & patenz, sed calicis cum vino & patenz cum pane accipit potestatem, cum habeat transubstantiare panem in corpus & vinum in sanguinem Christi. Ita Richardus *d. dist. 24. art. 4. quæst. 3.* post Divum Thomam *ibidem q. 2. art. 3. S. Antonin. de ordinat. §. 4. Tabien. in ver. ordo 2. n. 7. & 9. Silvester ibidem num. 3.* Ergo si vinum defuerit, caracter non erit impressus; & cum in quolibet ordine imprimatur hujusmodi caracter per susceptionem illius exterie signi, in quo principalis actus, quem respicit ille ordo significatur, qualis est calix cum vino & patena cum pane in ordine Sacerdotali, ut docent sanctus Thomas, Richardus & sanctus Antonius locis proxime citatis; sanctus Bonaven-

in brachio sive humero vel in armo, in quibus Principatus congrue designatur, juxta illud quod legitur. Factus est Principatus super humerum eius &c. ad quod etiam significandum Samuel fecit poni armum ante Saul, cui dederat; locum in capite ante eos qui fuerant invitati. In capite vero Pontificis Sacramentalis est delibutio conservata, quia personam capitis in Pontificali officio representat. Refert autem inter Pontificis & Principis unctionem, quia caput Pontificis chrismate consecratur; brachium vero Principis oleo delinquitur, ut ostendatur quanta sit differentia inter auctoritatem Pontificis & Principis potestatem.

Quia vero Christus fecit nos in sanguine suo Deo nostro regnum & Sacerdotes, propter quod Petrus Apostolus ait: Vos estis genus electum, regale Sacerdotium, indicit in novo Testamento non solum Reges & Sacerdotes unguuntur, sed etiam omnes Christiani bis ante Baptismum, scilicet oleo benedicto, primum in pectore deinde inter scapulas & bis post baptismum, scilicet chrismate sancto, primum in vertice, demum in fronte. In pectore namque baptizandus inungitur, ut per Sancti Spiritus donum abiciat errorem & ignorantiam & suscipiat fidem rectam, quia justus ex fide vivit. Inter scapulas, ut per Spiritus Sancti gratiam excutiat negligentiam & torporem & bonam operationem exerceat, quia fides sine operibus mortua est; ut per fidei Sacramentum sit munditia cogitationum in pectore & per operis exercitium sit fortitudo laborum. In scapulis, quatenus fides per dilectionem, secundum Apostolum operetur. In vertice vero baptizatus inungitur ut sit paratus omni perenni de fide reddere rationem, quia per caput intelligitur mens juxta quod legitur: oculi sapientis in capite ejus, cujus superior pars est ratio & inferior est sensualitas; unde bene per verticem, quae est superior pars capitis, intelligitur ratio, quae est superior pars mentis. In fronte ungitur baptizatus, ut liberè confiteatur quod credit, quia corde creditur ad justitiam, ore vero fit confessio ad salutem: memor ejus, quod Dominus ait: Qui me confessus fuerit coram hominibus, &c. Ante baptismum ergo ungitur oleo benedicto & post baptismum chrismate sancto: quia chrisma soli competit Christiano. Christus enim a chrismate dicitur, vel potius a Christo dicitur crisma: non secundum nominis formam, sed secundum fidei rationem. A Christo dicitur chrisma: non secundum nominis formam, sed secundum fidei rationem. A Christo vero Christiani dicuntur, tanquam uncti deriverent ab uncto, ut omnes concurrant in odorem illius unguenti, cujus nomen oleum est effusum.

Per frontis chrismationem, manus impositio designatur, quae alio nomine dicitur confirmatio, quia per eam Spiritus Sanctus ad augmentum datur & robor: unde cum caeteras unctiones simplex Sacerdos, vel Presbiter valeat exhibere, hanc non nisi summus Sacerdos, id est Episcopus debet conferre: quia de solis Apostolis legitur (quorum Vicarii sunt Episcopi) quod per manus impositionem Spiritum sanctum dabant: quemadmodum Actuum Apostolorum lectio manifestat: Cum audissent (inquit) Apostoli, qui erant Jerolomis, quia recepisset Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum & Joannem: qui cum venissent, oraverunt pro ipsis ut acciperent Spiritum Sanctum; nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu: tunc imponebant manus super illos & accipiebant Spiritum Sanctum, cujus adventus per unctionis ministerium designatur: quia columba in qua Spiritus Sanctus super Christum in baptismo descendit, ad vesperam in cataclismo revertens, ramum retulit virentis olivae; cujus utique Sacramentum David Propheta praenoscens, exhilarandam faciem in oleo praedicavit.

Ungitur praeterea secundum Ecclesiasticum morem, cum consecratur Altare, cum dedicatur Templum, cum benedicatur Calix, non solum ex mandato Legis Divinae, verum etiam exemplo B. Silvestri, qui cum consecrabat Altare, illud chrismate perungebat: praecipit enim Dominus Moysi, ut faceret oleum unctionis, de quo ungeret testimonii tabernaculum & arcam testamenti, mensamque cum vasis. Verum unctionis Sacramentum aliud quidem efficit & figurat tam in novo, quam in veteri testamento; unde non judaizat Ecclesia, cum unctionis celebrat Sacramentum, sicut aliqui mentiantur, qui neque scripturas, neque Dei novere virtutem. Monemus igitur, ut illum in ordinandis Presbiteris & consecrandis Episcopis morem servet, & facias observari, quem Apostolica sedes observat; & infra. Licet Romanus Pontifex non utatur baculo Pastoralis, tum propter historiam, tum propter mysticam rationem, tu tamen ad similitudinem aliorum Pontificum, poteris eo uti.

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesia Graeca in ordinationibus & consecrationibus servare debet traditiones, quas servat Ecclesia Romana. Episcopus cum consecratur, inungitur Chrismate in capite & manibus; quod si fuerit omissum per tres Episcopos est suppletum, ibidem.
- 2 Unctio exterior & interior, an congrue hic describantur & autem prior unctio sit gratia vel caracter sacramentalis. Anve Codex sit mendosus & quomodo restituendus ex manuscripto Bibliotheca Vaticana.
- 3 Ordo Presbiteratus, an ita requirat porrectionem calicis cum vino & patena cum hostia, ut si vinum desit, caradex non imprimatur & num. seqq. usque in fin.
- 4 Calicis & patena traditio ex sententia antiquorum Canonistarum non est de essentia Ordinis Sacerdotalis.
- 5 Ordinationis & consecrationis substantialia, quae sint.
- 6 Ordinatio, si quid ex substantialibus fuerit praetermissum, ex integra est iteranda, ac si nihil esset actum & nu. 50. & seqq.
- 7 Ordinatio, si aliquid de solemnitate praetermissum fuerit, non iteratur, sed caute suppletur omissum & quae sint de solemnitate.
- 8 Missa & jejunium ordinantis & ordinandi an sint de substantia ordinis vel de solemnitate tantum.
- 9 In ordinatione si levia fuerint praetermissa, suppleri possunt ad cautelam. Et quae dicantur levia.
- 10 Canonistarum sententia, quod calicis & patena traditio non sit de substantia ordinis Presbiteratus, quibus fundamentis nitatur.
- 11 Character in Sacramento Confirmationis imprimatur in ipsa Unctioe.
- 12 Vestimenta sacra non debent contractari, nisi a sacris haminibus, nec simul consecrata iterum consecrantur.
- 13 Et resci possunt filo, seu sano non sacro.
- 14 Character idem in Sacramento ordinis iterari non potest & cor.
- 15 Acolito an imprimatur caracter in acceptione candelabri, an vero arceoli & num. 63.
- 16 Diaconi in primitiva Ecclesia fuerint ordinati per manus impositionem atque traditionem libri Evangeliorum & num. 65.
- 17 Stephanus ab Apostolis fuit ordinatus Diaconus & ministravit in Altari Jacobo Apostolo.
- 18 Evangelium quibus temporibus scriptum fuerit ad Evangelistis.
- 19 Sacramenta omnia sunt ex Institutione Christi.
- 20 Ecclesia sicut non potest nova Sacramenta instituire, ita nec materiam & formam Sacramentorum immutare.
- 21 Sacramenta sunt fundamenta Religionis.
- 22 Ritus qui in Sacramentis sunt ex institutione Ecclesiae, non sunt de essentia, sed de solemnitate tantum.
- 23 Character ordinis potest animae infigi per Institutionem Ecclesiae ex sententia Canonistarum. Contrarium, num. 67.
- 24 Anima sunt de jurisdictione Populi & spiritualium Potrum.
- 25 Ecclesia Graeca a Latina discrepare non potest in essentialibus Sacramentorum.
- 26 Sacramentorum uniformitas pertinet ad unitatem fidei.
- 27 Graeci in ordinatione Sacerdotum, an utantur porrectione calicis & patena; an vero sola manuum impositione num. 69. & 60. usque in fin.
- 28 Ordinatio materiae Christi non instituit in particulari, sed generaliter & indeterminate. Contrarium, num. 80.
- 29 Ordinatio Presbiteri valida est, si fiat per traditionem vasis cum altera spectetur ex sententia Henrici. Contrarium a n. 31. usque in finem & praeteritum n. 76.
- 30 Species una sufficit ad essentiam sacrificii. Contrarium, num. 46.
- 31 Papa potest ex gravi causa dispensare, ut in una specie tantum fiat consecratio, eod. num. 30.
- 32 Sacramenta omnia tribus perficiuntur; materia, forma, ministro.
- 33 Ordinatio materia est illud, per cujus traditionem confertur ordo. Presbiteratus traditur per calicem cum vino & patena cum pane porrectionem, ibidem.
- 34 Characterem ordinis Presbiteratus non imprimi, si porrigatur calix sine vino, quibus fundamentis probetur usque ad num. 89.
- 35 Sacramentis, in quibus imprimatur caracter, illud est essentiale, in quo, siue per quod caracter imprimatur.
- 36 Materia in ordine ita est ex necessitate Sacramenti, ut sine illa irrita sit ordinatio.
- 37 Ordinis cujusque principalis actus est, secundum quem magis proxime ordinatur ad Eucharistia Sacramentum.
- 38 Subdiaconi principalis actus est usque Dominici Corporis offerre.
- 39 Presbiteri principalis actus est ministrare corpus & sanguinem Christi.
- 40 Character in quolibet ordine imprimatur per susceptionem illius signi exterioris, in quo principalis actus quae respicit ille ordo significatur.
- 41 Ordo quid sit.
- 42 Signi exterioris traditio requiritur ad essentiam ordinis.
- 43 Manus impositione non imprimatur caracter ordinis Presbiteratus, sed tantum confertur patena ligandi & solvendi & num. 58.
- 44 Subdiaconatus materia est traditio calicis vacui & patena vacuae.
- 45 Materia debet esse distincta in Sacramentis, in quibus est distincta forma.
- 46 Presbiteratum & Subdiaconatum esse in Ecclesia ordinem distinctos, est de fide.
- 47 Species una, nullo casu potest sine alia ex intentione consecrari.
- 48 Materia in Sacramentis debet significare principaliter rem contentam.
- 49 Significatio rei sacramentalis est de essentia Sacramenti & habetur sufficienter per materiam ejus.
- 50 Copula requirit concensum omnium copulatorum & conjungitur aequè principaliter.
- 51 Materia defectus in quolibet parte totum inficit Sacramentum.
- 52 Oleum non sanctificatum, si adhibeatur in Extrema Unctione, non fit Sacramentum.
- 53 Extrema Unctionis materia est oleum Olivae ab Episcopo benedictum.
- 54 Confirmationis materia est chrisma consecratum ex oleo & balsamo.
- 55 Ordinatio tota est repetenda, si aliquid omissum fuerit, de quo dubitetur, an sit de substantia ordinis, necne.
- 56 Et ratum non dicitur, quod ambigitur esse factum.
- 57 Manus impositio & Unctio cur sit de essentia Confirmationis, non autem Ordinis.
- 58 Unctio in ordinatione Presbiteri est de solemnitate tantum, Apostoli quando & quibus verbis fuerint ordinati Sacerdotes & acceperint potestatem ligandi, atque solvendi.
- 59 Consecratio vestium in quo differat a consecratione Ministrorum.
- 60 Vestis sacerdotalis traditio quid significet.
- 61 Diaconi potestas est media inter potestatem Subdiaconi & Sacerdotis.
- 62 Diacono imprimatur caracter in tradit. libri Evangeliorum.
- 63 Acolito tradendum est tam candelabrum, quam arceoli; sed si unum sine alio tradatur, suspiciatur coradex in traditione arceoli.
- 64 Intellectus, cap. Presbiter 23. dist.
- 65 Stephanus & alii Diaconi antequam scriptum esset Evangelium quomodo fuerint ab Apostolis ordinati.
- 66 Formae, quibus in ordinatione imprimatur caracter, esse ex institutione Ecclesiae, erroneum est asserere.
- 67 Character ordinis infigitur animae immediate a Deo, ab Ecclesia autem infigi, aut deleri non potest & n. 68.
- 68 Graecorum ritus ordinandi Presbiteros per solam manuum impositionem, an olim extiterit in Ecclesia Graeca.
- 69 Graeci an receperint Canones Concilii IV. Carthagenensis.
- 70 Graeci in sacra ordinatione habere usum porrectionis instrumentorum multis rationibus suadetur & num. seqq.
- 71 Unctio in consecratione Episcopi, non est de essentia, sed de solemnitate tantum.
- 72 Graeci aderant in Concilio Florentino, quo tempore editum fuit ab Eugenio decretum fidei.
- 73 Graeci in quibus articulis discrepant ab Ecclesia Latina in Concilio Florentino.
- 74 Materia ordinis Presbiteratus, quae dicatur esse in Ecclesia Graeca.
- 75 Florentini Concilii decretum de materia ordinis Presbiteratus expenditur.
- 76 Hostiensis dictum contra eos, qui suo sensu praesumunt articulos dubios definire circa substantialia ordinationis.
- 77 Significatio sanguinis Christi non habetur sufficienter per traditionem patena cum pane.
- 78 Conciliorum definitioibus firmiter adherendum.
- 80 In Sacramentis requirantur res determinatae ex institutione Christi.
- 81 Sacramentum siue materia & forma determinata, non est realiter Sacramentum.
- 82 Substantiam impossibile est esse separatae ab eo, cujus est substantia.
- 83 Ordinationem sacram esse verè & proprie Sacramentum a Christo Domino institutum, est de fide.
- 84 Verba realiter & cum effectu sunt accipienda.
- 85 Sacramentum est sacra rei simulacrum & invisibilis gratia visibilis forma.

Græca cum aliis multis Africanarum Sinodorum consuetudinibus suam linguam vertunt, & hi ipsi sunt quos isidem numerus Anselmi, Burchardus & Ivo citant, ut est adnotatum post eorum de libellis, 28. dist. in verbo *Carthagenensium* & habentur Græce & Latine *rom. 1. Conciliorum, parte 1. paginâ 570. & paginâ 758.* Probabile est igitur in Ecclesia Græca jam tunc extitisse ulum porrectionis calicis & patenæ; alioquin Græci auctoritati Conciliorum Carthagenensium non adhaerissent. Amplius in Sacra Canonibus & Constitutionibus Apostolicis nusquam reperi improbatum hunc ulum Ecclesie Græcæ & tamen Summi Pontifices, etiam in his que ad substantiam Sacramentorum non pertinent; multoties reformarunt Græcorum difformitatem ab Ecclesia Latina, ut in cap. *Licet* Græci, infra de Baptismo. Et in hac Decretali, ubi in specie sancitur, ut Ecclesia Græca in consecrationibus Episcoporum servet uniones quas servat Ecclesia Romana; & tamen Unctio in consecratione Episcopi non est de substantia, sed de solemnitate tantum; quod patet ex eo, quia si fuerit pretermittitur, non iteratur consecratio, sed tantum suppletur omiffum, ut hic dicitur & notant Holbenius, Joannes Andreas & omnes per hunc textum. Idem apertius constat ex Constitutionibus Innocentii IV. *Sub Catholice* in Bullario, tom. 4. paginâ 76. & Clement. VIII. *Sacrosanctus*; quæ inscribitur *Infrascriptio super aliquibus ritibus Græcorum* in Bullario, tom. 3. paginâ 47. Quæcumque ita sit, ego non percipio quomodo Pontifices Romani toties reformaverint Græcorum Catholicorum ritus in his que sunt de solemnitate tantum & tam insignem difformitatem inter Ecclesiam Græcam & Ecclesiam Latinam in materia essentiali Sacramenti Ordinis, silentio pretermittant.

Et quod magis urget, probabilis est Patres Græcos non fuisse presentes in Concilio Florentino, quo tempore ab Eugenio editum fuit infrascriptum decretum fidei, in quo declaratur materia Sacramentis ordinis: nam post definitum Concilium, & de per actum negotium unionis, t. 4. *Concil. par. 1. pag. 611. col. 2. de Patribus Græcis sic legitur: Peris secunda die Julii 20. subscribere tomis Presules, qui profecti cogitaverant. Hi porro erant Hieraciliensis, Ciceroniensis, Trapezuntensis, Manembasensis, Nicomediensis, Dorianensis. Ex Clericis etiam profecti sunt cum illis ad quinqueviginti non expectantur. Nos autem feria tertia uno & vigesimo die Julii congregati &c. Tom. 1. subscripsimus; ita suum habuit totum negotium sanctæ unionis. Et immediate in titulo de Armenis sic habetur: Post aliquot dies venerunt Episcopi Patriarchæ Armenorum, qui Beatissimum Papam venerati viderunt Imperatoris consiliumque suum de conficienda unione Ecclesie Catholice antequam existerent; & infra: His diebus recesserunt Armeni: nos (id est Patres Græci) Florentinus exstantes, Venetiis petrovis; & inde rursum domum redimus. Et sic a definitione Concilii & negotio unionis quod absolutum fuit anno 1439. ad incarnationem & 6947. ab Orbe condito pndie nonas Julii usque ad discessum à Civitate Florentina aliquot tantum dies intercesserunt. Decretum verò Fidei editum fuit eodem anno 16. Kalendas Decembris; & sic quatuor dies intercesserunt post definitionem Concilii. Nec relict quod Decretum illud fuerit editum Sacro approbante Concilio seu de consilio Florentorum, ut superius dictum est; nam hinc non loquitur necessitas, ut Patres Græci essent presentes, quia etiam sine ipsis potest Concilium continuari ab Eugenio cum Patribus Latinis & Armenis; cum presertim Græci ante discessum consenserint unioni Armenorum; Græci ergo abierant, quando definitum fuit, ordinem Presbiteratus tradi per calicem cum vino & patenæ cum pane porrectionem. At quis credat Concilium Florentinum, quod principaliter fuit congregatum ad componendam differentiam inter Ecclesiam Græcam & Ecclesiam Latinam, Græcis presentibus & consensientibus definivisse articulos de processione Spiritus sancti, de Purgatorio, de primatu Ecclesie Romanæ & de consecratione in fermentato, in quibus Græci discrepabant ab Ecclesia Latina; & tamen de modo ordinandi abique traditione instrumentorum ne verbum quidem fecisse, quod ex Actis Concilii apparet? Presertim vero post absolutam unionem Patres Latini objecerunt Patribus Græcis per plura capita & petierunt ab eis, ut responderent cur in his discrepabant ab Ecclesia Latina; & tamen inter hæc nulla fit mentio de difformitate in ordinando per solam manus impositionem, ut patet tom. 4. *Constitutionum, part. 1. part. 609. vers. Post hæc Latini quasi verè de nobis hæc.* Porro Græci nullam querimoniam causam habuissent, quod Eugenius definitionem articuli adob præjudiciali Ecclesie Græcæ post eorum discessum distulisset, præterquam quod si Græci in hoc errabant, doctrina de porrectione calicis & patenæ cum vino & pane, illa potius tradenda fuisset, quam Armenis, de quibus non constat an hunc errorem haberent, nec ne.*

Ad hæc inter Scriptores, qui tractant de essentialibus Sacramenti Ordinis & præcipue de traditione instrumentorum & de impositionem manuum, non reperi quicquam memi-

nisse de hac Græcorum difformitate ab Ecclesia Romana. Imò in libro Græco, seu Opusculo de Sacramento Gabrielis Metropolitanæ Philadelphien. edito anno 1600. sic legitur: *Ordinis Sacramenti materia est sacratissimus Panis, & sanguis Vajorum numerus, seu, ut alii exponunt, quantitas, & reliqua cujusque ordinis propria, ut moris est. Ac deum ne quidquam in re tam gravi prætermittentem, curavi nuper, ut magnus Religiosus sacre Theologie Lector & ex primarius Venetorum familiis percircundaretur à Græcis Venetiis degentibus quid hæc in re observarent; responderunt se & omnes Græcos non sola uti impositione manuum in ordinandis Sacerdotibus, sed panem in patenæ & vinum in calice ordinandis tangendum potirgere. Probabilis est igitur hunc morem ordinandi sine traditione instrumentorum, nec olim viguisse, nec hodie vigere in Ecclesia Græca; ac si forte aliquando contrarium fuerit observatum, hujusmodi errorem irrepressibile post Concilium Florentinum, quemadmodum etiam per plures alios irrepresserunt post recivsum schisma & inexorabilem recessum ab unione Ecclesie Romanæ.*

Non obstat undecimæ & ultimæ argumentum quod sufficit porrectio solius patenæ cum pane, cum per cam sufficienter significetur unicus & indivisus potellus consecrandi Corpus, & Sanguinem Christi. Etiam hoc pugnat aperte cum definitione Concilii Florentini, quod diuersa verba in traditione Presbiteratus esse necessitate sacramenti requirit concursum utriusque instrumenti cum materia impolita; nam si voluisset alterum sufficere, utique conceperit orationem alternativè, videlicet, Presbiteratus traditur per calicem cum vino, vel patenæ cum pane porrectionem, non autem conjunctivè per copulam, & que requirit orationem concorsum, ut ostendit etiam supra in octavo argumentum n. 49. Cum presertim ibi Concilium declararet materiam Ordinis Presbiteratus, & primo loco præscriberet porrectionem calicis cum vino. Unde si holi. hic num. 10. dixit cum in his jura, & magis discrepet, quæ nec de lana ca-77 prima sunt, nescio si hæc, que potissimum dependunt ex illarum Canonicis, quæ de pluribus ignorantur, suo sensu purus Theologus præsumeret deinare: quid diceret, si videret Concilium Florentinum, & audiret Theologos præsumentes diuidere integritatem materię à Concilio definitæ in ordine Presbiteratus.

Nec urget quod unica lit potellus consecrandi Corpus & Sanguinem Christi: quia materia in Sacramento debet significare principaliter rem contentam: licet autem Corpori Christi concomitantiter inlit etiam sanguis, & de conuërto, & ideo qui potellum habet consecrandi Corpus, habeat etiam potellum consecrandi Sanguinem; tamen panis non inlit vinum, nec vino inlit panis; & consequenter per traditionem solius patenæ cum pane non habetur sufficienter significatio Sanguinis Christi, prout requiritur ad essentialitatem Sacramenti, ut probatum est supra in septimo argumento num. 47. Et cum in hoc habeamus apertam definitionem Oecumenicæ Synodi, necesse est quemlibet Catholicum illi adherere, nec propriè præsumere inuiri, c. *De libellis, 20. dist. 6. Ne inuitari, sup. de consuet. cum concord.*

Nec videtur admittendum quod dicunt Henrquez, & Bellam. materiam ordinis fuisse inlituram à Christo generatim, & indeterminate. Imò etiam in Sacramento requiritur res determinate ex ipsa Christi institutione, ut constat ex D. Thom. in 3. par. quæst. 60. art. 3. §. 7. & in 4. dist. 3. quæst. 1. art. 1. §. 3. Et probatur evidentè, nam sacramentum sine materia & forma determinata, non est realiter Sacramentum, ut constat ex Concilio Florentino in decreto fidei, §. Quarto, & ex Tridentino in c. *extrema Unctio*. Sed Christus per se ipsum immediate inliturum omnia Sacramenta, ut docet S. Thomas in 3. par. d. art. 3. §. 7. & est hodie definitum à Tridentina Synodo de Sacramento omnibus in can. 1. sess. 7. de Sacram. & in specie de Ordine in can. 3. sess. 23. de Sacram. ordinis. Ergo Christus immediate determinavit materiam, & formam cujusque Sacramenti, qua substantiam, qualis est materia in Sacramento, impossibile est esse separatam ab eo, cuius est substantia, ut dicit Philosoph. 1. *Metaphis. cap. 4.* & probatur in cap. *inter corporalia, de translat. Episcop.* alioquin Christus Sacramenta inliturisset verbaliter tantum, & non realiter, quod est aperte contra definitionem Concilii Tridentini in dicto can. 3. ubi non simpliciter denotatur Sacramentum esse Sacramentum, sed verè, & propriè Sacramentum à Christo Domino inliturum; & que verba non verificarentur, si Dominus non determinasset essentialia hujus Sacramenti, sed reliquisset Apollolis determinanda: confer text. in l. 1. §. *fin. ff. Quod quisque jur. & in l. 1. §. *Idem pompianus, ff. De dolo eam simi.**

Præterea Sacramentum est sacra rei simbolus, & inuis-

bilis gratie visibilis forma, ut definitur à Concilio Tridentino sess. 23. de *genis. & Euchorist. sacram. cap. 3.* seu signum visibile, ut legitur in c. *Sacrosanctum, de consecr. dist. 2.* Ergo si Christus inliturum sacramentum Ordinis, ut in c. *can. 3.* inliturum etiam signum visibile, & exterium, & sic materiam hujus Sacramenti; quia cum convenit definitum, impossibile est non convenire definitionem, lege 1. §. *Dolum, ff. de dolo infortato, de tutela in principio, cap. cum causam, infra de raptor, notat glossa, Holbenius, Joannes Andreas, Cardinalis & alii in rubrica, supra de Summa Trinitate & Fide Catholica.*

Accedit quod Christus inliturum Sacramentum Ordinis & Apollolis ordinavit Sacerdotes in Cena novissima. Concilium Tridentinum in cap. 1. & canone 2. *sessio 22. de Sacrificio Missæ.* Ergo tunc determinavit etiam materiam Ordinis Presbiteratus: alioquin non solum inliturisset; sed etiam admittisset hoc Sacramentum sine materia; & ita Ecclesia hodie diversis modo traderet Ordinem Sacerdotalem, quam inliturisset & amministrasset Dominus: quod est absurdum, cum omnis Christi actio nostra sit instructio, cap. *Significatio*; & ubi notatur supra de electione. Et Christus non exhibuerit aliquod Sacramentum: nisi quod ipse accepit in exemplum, exceptè Penitentia & extrema Unctione; quia illa accipere sibi non poterat, quia sine peccato erat: ut inquit Sanctus Thomas in 3. part. quæstione 60. articulo 3. ad 3. & ita ex factis Christi in proposito arguit Sotus in 4. distinctione 24. quæstione 1. art. 9. licet in reliquis propter potestatem quam vocant excellentiè: Christus multa aliter fecerit quam hodie sunt ab Ecclesia per Nantzianum in Oracione ad Sanctum Lavacrum.

Denique esto, Dominus reliquerit Apollolis determinandam materiam Sacramenti Ordinis: hinc tamen non sequitur ut postquam Ecclesia determinavit materiam Presbiteratus esse porrectionem calicis cum vino & patenæ cum hostia: esse porrectionem calicis cum vino & patenæ; & cum materia hujusmodi non sit ex necessitate Sacramenti, & cum definitum sit à Concilio Florentino & Tridentino, nullum Sacramentum sine materia potest posse, ut superius dictum est. Item hinc non sequitur, ut postquam Ecclesia semel materiam hujus Ordinis determinavit, nunc possit illam immutare, cum per determinationem semel factam expravimitate, cum per determinationem immutari, argum. c. *In litteris, de off. deleg. cap. Publicator, cap. cum inter, supra de elec. cum simi.* de quibus per Abb. 107. 11. *Trin. part. 2. 4. v. Venio ad tertium dubium, lib. 2.* habens enim v. *ostendit declarandi non potest declarari, nisi semel tantum, l. Quisquis aliquid, ff. De verb. oblig. ubi omnes scriptores ad hoc allegant illam textum pro singulari facta: quæ unam legeram in ver. *Ne varijs, ut ibi est adnotatum in margine, quod non reperitur alibi, procedendum hinc in cap. 1. num. 57. supra de consuet. Et speciatim Tridentina Synodus declarat substantia Sacramentorum non subsistere potellæ Ecclesie, in cap. 1. sess. 21. de eam. sub utraque specie, ubi, *Sacra illorum substantia.* Ergo desectus vini in calice post Apollolum determinationem est substantialis, sive porrectio calicis cum vino proveniat immediate ex determinatione Christi, sive Apollolum.**

Quid dicendum à Secunda sententia proculdubio est verior. Ceterum consiliarius videtur ut in præfata Sede Apollolica nuntiam ex his opinionibus approbet, aut reprobet, sed tantummodo jubeat licet ordinatos iterum ordinari sub conditione, juxta text. in cap. 2. & in gloss. 1. *infra de Baptis.* Et tam his, qui ordinationem iterant, quam his, qui in sacerdotio ministrant, ad cautelam concedat dispensationem; illis quidem à penis, in quas poterant incidere ex cap. 1. 69. quidem & cap. *Distans de consecr. dist. 1.* de quibus per Silvest. in ver. *irregularitatis, n. 6.* His verò qui ministrant, ab irregularitate de qua in cap. 1. & 2. de *Cler. non ordin. missi.* Hoc enim molere vitantur difficultas Ecclesie Orientalis, que sunt gravissima est: nam ex Euchologio, seu Rituali, quo Græci utuntur, apparet eos non uti porrectione calicis, & patenæ, sed sola manus impositione, non tantum in ordinatione Presbiteri, sed etiam Subdiaconi, qui in Ecclesia Latina, & Africana manus impositionem non recipiunt, juxta Pontificale Romanum, & Concilium Carthagenense capite 5. Etiam in prædicto Euchologio à Græco idiomate in Latinum translato à Petro Arcudio Corregro in tractat. *de concordia Ecclesie Orientalis, & Occidentalis in septem sacramentorum administratio-* *ne* lib. 6. de Sacram. ordin. cap. 2. in tit. *Ordo qui observari solet in ordinatione Subdiaconi*, sic legitur: *Denique verè obligans eius est, & imponi manum; ubi Diaconus dixerit, Dominus deterecetur, Pontifex hæc recitat orationem Domini Deus nosse, &c. absolutam unctioem, sequitur ut infra, Accipiens Pontifex Mantile impone iustro humero eius, qui ordinator. Similiter præbet illi vas ad infundendum aquam pro lotione manuum: tunc verbè vas accipiens desuper lotione manuum ipsius; & aquam infundit ad manus Pontificis, qui vas lavat, tandem accepta benedictione*

discedit, &c. Peracto verò majore ingressu, eam sanctam manum Diaconus incensat, rursum lavat manus Pontifex in calicem, quod gestat qui ordinatus est. Porro in ingressu majore iste quoque ordinatus post omnes sequitur gestans etiam vas pro manuum lotione, ac mantile, &c. sic fit ordinatione, & si multi sunt qui ordinantur, oratio ad multos accomodat. Hæc ibi, in sequenti autem titulo Euchologio, ordo qui observari solet in ordinatione Diaconi habetur sic: *Pontifex habens manum imposuit capiti ordinandi clara voce enunciat: Divina gratia, qua semper infirma curat; & imperfecta perficit, promovet N. Reverendum Subdiaconum in Diaconum. Et infra: Tandem per calicem communione Clericorum in Sacerdotio Pontifex porrigit calicem Diacono tunc consecrato, ut ipse populo ad communionem accedenti distribuatur. Nec ibi ulla fit mentio traditionis libri Evangeliorum, Rursus in titulo Ordo qui observari solet in ordinatione Presbiteri. Sargente Pontifex accedit ad eum, qui ordinatur, cuius caput ter signat Pontifex. Qui verò ordinatur fronte incumbens hæc utrumque genua stetit. Diacono vero clara voce dicens, Attendamus, &c. statim Pontifex imposita manu unâ cum Pallo clara voce enunciat: Divina gratia, qua semper infirma curat, & qua desunt supplet, promovet N. Venerabilem Diaconum in Presbiterum. Et infra immediate eum appellat ordinatum ibi: *Uste, quem rita placuit à me promoveri. Et inf. Tu Dominus, &c. tunc quem voluisti, ut subter gradum Presbiteri. Et ibi: Inductus solus, & discedens juxta unâ cum Presbiteri. Nec non ibi: Accedit ordinatus, cui præbet Pontifex sanctum Pavem, hoc est particulam panis consecrati; Et prius inter alios Presbiteros communicat. De porrectione autem calicis cum vino & patenæ cum Hostia, ne verbum quidem. In sola Episcopi consecratione Græci præter manus impositionem em utuntur impositione libri Evangeliorum ad indar Ecclesie Latine & Africane ad præscriptum c. *Episcopus, 23. dist.* Et enim legitur in Euchologio in tit. *Ordo qui observari solet in ordinatione Episcopi.* Pontifex imposita manu recitat que sunt scripta in carta, videlicet, *Divina gratia, qua semper infirma sanat & imperfecta perficit, promovet N. amabilissimum Presbiterum in Episcopum à Dio consociatam Civitatis N. cunctis recondentibus, &c. Aperit librum Evangeliorum & imponit capiti illius, qui ordinatur simul unâ tangentibus aliis quoque Pontificibus: Deinde facta trina Cruce in capite illius, impositaque manu sic precatur, &c. & recitat quidam orationes, quibus ostendit eum jam esse consecratum Episcopum.***

Et his aparet in Ecclesia Orientali ordines conferri per solam manus impositionem abique ulla instrumentorum traditione. Unde Petrus Arcudius d. l. 6. de Sacram. ordin. cap. 5. concludit apud Græcos præter manus impositionem nullam aliam reperiri materiam & supra in cap. 3. reprehendit Philadelphien qui dixit materiam apud Græcos esse sacrum panem & certum instrumentorum numerum.

Et quavis etiam apud Græcos in ordinatione sit usus nonnullorum instrumentorum; tamen hæc non adhibentur, nisi post absolutam ordinationem; ideoque non possunt esse materia hujus Sacramenti: nam ut idem Arcudius ait d. cap. 3. de materia Sacramenti Ordinis. *Apud Græcos Leiori, Subdiacono, Diacono, Presbitero, & Episcopo cum ordnantur, imponuntur manus à Pontifice, & hæc id commune omnium.*

Denique peractis orationibus consecratoris lectoris porrigit Pontifex librum Epistoliarum Canoniarum cum Actibus Apollolicis. Subdiacono præbet vasa, utculum & lebetem unâ cum mantili ad inundenam aquam Pontifici. Diacono exhibet stabeium, quo ardet malleus, pulveres & id genus à sacratissima Eucharistia. Presbitero Pontifex porrigit missale, licet hoc de porrigendo missali in Euchologio non legitur, sed tantum mos hujusmodi sit alicubi usitatus. Et dum celebrat Episcopus, præbet Presbitero particulam abiectionem ex majore particula, que est in patenæ super Altari. Et præterea idem Arcudius eodem lib. 6. de Sacramento Ordinis cap. 3. *Inframenta, inquit, apud Græcos exhibentur quidem, quia tamen exhibentur sine ulla veris præstiti jam sacri ordinibus, & nulla fit eorum mentio in orationibus consecratoriis non videntur de facto, & ut nunc se res habet esse materia quomodo possent esse, & ut sunt apud Latinos, si aliter & una cum forma exhiberentur. Hæc illud. Nec refert, quod in traditione panis consecrati profertantur illa verba; que habentur in Euchologio; *Accipe depositum hoc & seruo illud usque ad Adventum Domini nostri Jesu Christi, quando dicit abs te illud repeteret.* Etiam non propria illa sunt forma, neque panis consecratus est materia quod probatur evidentissima ratione: nam antequam Pontifex eum porrigit, ipsemet Presbiter tanquam perfectè ordinatus, unâ cum Episcopo eum consecrat, ut in Euchologio. At consecrare non potest, nisi jam recepisset caradictorem Sacerdotalem. Unde in eodem Euchologio qui accedit ad accipiendum panem appellatur ordinatus jam; & consecratus per manus impositionem, ut in rubr. Ordo qui observari solet in ordinatione Presbiteri, Porro in antiquo*

Patriarchali Euchologio, ut ipse Arcadius testatur cap. 2. sic habetur: Archiepiscopus porrigit ordinato unum panem. Et secundum eum differentia inter Euchologia manuscrita & typis excusa, hæc est quod in manuscritis panis datur Presbitero ordinato non consecratus, ut eum consecret, in excusa datur consecratus, & putat ipse corrigendum esse Euchologium impressum ab Euchologio antiquo manuscrito, & eandem esse particulam panis, quam ipse nuper ordinatus consecrare debeat, sicut observant Rutheni. Sed nihilominus etiam inspecto hoc ritu Euchologii manuscritti, panis non consecratus non potest esse materia ordinis Sacerdotalis, quia datus Presbitero jam ordinato, ut habent verba Euchologii, nec in traditione hujus panis profertur forma. Forma autem in Sacramento non potest precedere materiam.

Præterea quidquid sit de his, illud certissimum est plerisque ex Græcis juxta Euchologia sive manuscrita, sive impressa in ordinatione Presbiteri non porrigitur calicem cum vino, atque ita non adhibere materiam integram à Concilio Florentino definitam in traditione Presbiteratus.

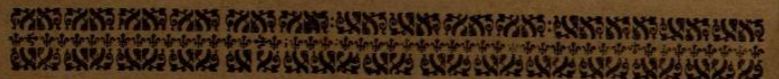
Porro, an hæc mos ordinandi per solam manû impositionem servaretur olim in Ecclesia Orientali, planè non constat. Nam etiam in Concilio Florentino Georgius Vari Cretenis Presbiter Græcus exhibuit Juliana Presbitero Cardinali sanctæ Sabine Euchologium Patriarchali manu scriptum, quod eundem prorsus modum prescribit ordinandis quem hostiæ ad unguem servat Græcorum Ecclesia; quod quidem Patriarchale dicitur asservari in Mozaltherio Cyprii & eitate manu ejusdem Cardinalis subscriptum, ut refert Arcadius in eodem tractatu libro 6. cap. 5. Ignoratur tamen, quanta fides ejusmodi Euchologii sit habenda, nec illam illius rationem habuit Concilium Florentinum, cum definit materiam ordinis Presbiteratus esse porrectionem calicis cum vino & panem cum pane. Et quamvis hæc doctrina in specie tradita fuerit Armenis, tamen decretum illud continet fidem orthodoxam, ut patet ex principio decreti ibi, nec ulla in futurum de fidei veritate apud ipsos Armenos hæsitatio esse valeat, atque idem per omnia sapere cum Sede Apostolica, & ibi: Ut sub quodam brevi compendio orthodoxa fidei veritatem, quam super præmissis Romana profertur Ecclesia per hoc Decretum sacro approbante Florentino Concilio ipsi Orientibus ad eam consentientibus traderemus. Unde fit, ut adstringat etiam Græcos, & neque enim alia fides esse potest apud Græcos, alia apud Armenos, alia apud Latinos, cap. Loquitur Dominus 24. nam. 1. Extravagan. Unam sanctam de major. & obed. cum concord.

Neque obstat, quod in eo decreto fuerit traditum Armenis Symbolum à centum quinquaginta Episcopis in Occidentico Constantinopolitano Concilio editum cum illa additione, filioque, ipsi Symbolo declarande veritatis gratia, & urgente necessitate licet & rationabiliter appollita & ordinatum, ut per omnes Armenorum Ecclesias intra Missarum

solemnia, sicut apud Latinos mos est, singulis saltem Dominicis diebus & majoribus festivitatibus decantaretur, aut legeretur, ut habetur in §. In primis ergo damas, hoc autem præceptum Græcos non ardet. Id inquam non obstat: nam quod Symbolum Patrum decantetur in Ecclesia cum illa additione, filioque, non est de Jure Divino, sed ex Constitutione Ecclesie, ut scripsi in cap. 1. num. 32. supra de Summa Trinitate, & vide Catholica. Unde à præcepto illi juris positivi Græci, jussu eximi potuerunt ab Ecclesia Romana, sicut fuerunt exempti. At verò in his, quæ ad fidem pertinent & sunt de Jure Divino, sicut sunt materia & forma Sacramentorum, ut patet ex dictis supra n. 19. & 80.

Decretum Eugenii ligat etiam Græcos: nam in cap. Ad abolendam de heret. tanquam heretici excommunicantur universi qui de Sacramento Corporis, & Sanguinis Domini nostri Jesu Christi, vel de Baptismate, seu de peccatorum Confessione, Matrimonio, vel reliquis Sacramentis aliter sentire, aut docere non metuent, quam sacrosancta Romana Ecclesia prædicat & observat. Ad idem text. in cap. Heretici, 22. quæst. 3. Ac præterea Græci quoque juxta definitionem Florentini Concilii tenentur credere Spiritum sanctum etiam à Filio procedere, licet non teneantur pronuntiare, nisi subesse scandalum & præsertim si degant inter Latinos, aut necessitas postulare contendi fidem; quia tunc oportere etiam pronuntiare, ut habetur in instructione Clementis VIII. super aliquibus ritibus Græcorum, §. 6. in Bullar. tom. 3. pag. 47. & eo magis, quia Decretum Eugenii utitur dictione illa orthodoxa, id est Catholica, l. 2. c. de Summa Trinit. Alber. in reperi. in ver. Orthodoxa. Verbum autem Catholica, idem importat quod universalis, & ubique porrecta, cap. Fundamenta, de elect. lib. 6. & notat gloss. in rubr. c. eod. Item gloss. in d. Extravag. Unam sanctam, in ver. Sponsa, de major. & obed.

Illud certum est; etiam Græci qui Venetiis degunt adherentes Philad. calicem & patenam ordinandis tangenda porrigit, tamen in Orientali Ecclesia innumeros ferè Sacerdotes fuisse initiatos per solam manû impositionem quorum ordinationes irritas tunc decernere non videtur expedire. Christiana charitas suadet, ut ordinatio saltem conditio aliter repetatur ob periculum animarum, præsertim in Sacramento penitentiae, quod non prodicit attritus si absolvantur ab eo, qui non habet characterem ordinis Sacerdotalis patet ex decreto Concilii Tridentini. c. 4. De contrit. ver. Et quamvis sine Sacramento, sess. 14. de sanctiss. Penitent. & extrem. Unct. Sacramen. juncto c. 7. ejusdem sess. Quam repetitionem sub conditione fieri debere, satis etiam probatur ex cap. Solemnitates, ibi. 1. cum ibi notatur per gloss. & DD. de contrit. dist. 1. r. ex c. 2. & ibi gloss. 1. infr. de baptisim. Et ex prædicta instructione Clementis VIII. §. Episcopi Latini, ibi, Tatis videtur, ut cum cautela, & sub conditione id faciant, scilicet §. Si Episcopi Latini.

DE SACRA UNCTIONE.

Cap. Cum venisset. § Per frontis.

SUMMARIUM.

- 1. Abbatibus Sancti Facundi supplicatio pro facultate conferendi Sacramentum Confirmationis suis subditis.
- 2. Papa potest nomen administrandi Confirmationem committere etiam simplici Sacerdoti, & num. seqq.
- 3. Episcopi soli munus imponant ob honorem Sacerdotii, non ob legis necessitatem.
- 4. Episcopus est ordinarius Minister Confirmationis, Delegatus tamen esse potest etiam ipse Episcopus, & num. 9.
- 5. Christina conferendi facultas ex quibus causis per Sedem Apostolicam sit concedenda inferiori Prelato.
- 6. Causa expressa in lege, vel dispensatione censetur rationabilis, nisi sit manifestus error.
- 7. In Sacramento Confirmationis datur Spiritus Sanctus ad robur sicut datus est Apostolis in die Pentecostes.
- 8. Prelati inferiores si sint nullius Diocesis, habeantque jurisdictionem Episcopalem, possunt convocare quem maluerint Episcopum pro christina administrando.
- 9. Abbatibus potest confirmationem facultatis conferendi Christina an obsequio Concilium Tridentinum & auctoritas expressa dicitur confirmationem concedere.
- 10. Abbas Cassinensis, qui ex privilegio potest omnia, quæ ad Episcopum spectant, præterquam Christina conferre, & sacros Ordines conferre, non potest administrare Sacramentum Confirmationis.
- 11. Conceditur tamen ei à sanctissimo hæc facultas de licentia Ordinarii, n. 13.
- 12. Ordinarius Episcopalis quæ sunt non veniant in generali concessione, nisi de illis fiat specialis mentio.
- 13. Exceptio regulam firmat, sed non ampliat.

Per frontis. Tractat de unctione Christianis post baptismum, que dicitur Confirmatio. Et ad triplicem Consultationem Patriarchæ Constantinopolitani respondet primo, per Confirmationem in fronte designari manû impositionem, quæ alio nomine appellatur Confirmatio, quia per eam datur Spiritus sanctus ad argumentum, & robur. Ad secundum respondet, esse ceteras unctiones simplices quod Sacerdotes exhibere possint; tamen unctionem Christianis à solis Episcopis esse conferendam. Et hoc ea ratione, quia ut in Actibus Apostolorum legitur, solis Apostoli, quorum vices gerunt Episcopi, dabant Spiritum sanctum. Ad tertium respondet; per Confirmationem designari Spiritus sancti adventum. Hoc dicit.

Nota Confirmationis Sacramentum à Summis tantum Sacerdotibus, id est, Episcopis conferri. Concordat c. Presbiteri, de consecratione. dist. 4. & c. Quamvis, & ibi dicitur, supra de Consecrat.

Quæro. Abbas sancti Facundi Ordinis sancti Benedicti nullius Diocesis quoddam Territorium per Gregorium VII. & alios Summos Pontifices distinctum, & delineatum habet, in quo plura sunt oppida, & castra, in quibus Abbas exercet omnimodam jurisdictionem spiritualem privatè ad quoscunque Episcopos, ut per tres conformes sententias Rotales contra Episcopum Legionensem, qui vicinior est declaratum fuit. Pro abbas Consecrationis in hac Abbacia exercendis Abbas habet privilegium ab Alexandro III. concessum, & à Celestino III. Gregorio IX. aique Pontificibus confirmatum, convocandi scilicet Episcopos, qui de licentia Abbatis dictos actus in eadem Abbacia exerceant. Et sic per quadringentos, & plures annos juxta hujusmodi privilegium Abbas convocavit Episcopos, qui ferè semper Titulares erant, & hi administrabant ibidem Sacramentum Confirmationis. Sed cum jam post Concilium Tridentinum difficile sit Episcopos Titulares invenire; & Diocesanis maxime in Hispania ad alienam Diocesim pro Pontificalibus exercendis accedere nolint, & quia hæc Abbacia à viciniori civitate distet per triginta, & plura miliaria: idem Abbas simpliciter petiit à Sede Apostolica facultatem conferendi, & administrandi Sacramentum Confirmationis suis subditis. Dubitabatur an hujusmodi supplicationi annuendum esset, nec ne.

De Summi Pontificis potestate hæsiandum non est; nam posse Romanum Pontificem munus Confirmationis committere simplici Sacerdoti, sentit S. Ambrosius ad Ephes. cap. 4. dum dicit, in Egypto Presbiteros confirmare in absentia Episcoporum, & Hieron. in dialogo, contra Lucif. ait ob honorem Sacerdotii fieri, ut solis Episcopi manus imponant, non autem ob legis necessitatem. Sed & Gregorius lib. 13. epist. 26. commisit Presbiteris Sardiniam, ut in absentia Episcoporum confirmarent, ut habetur 95. dist. c. Pervenit.

Et hæc est communis Theologorum sententia in 4. dist. dist. 7. & tenet D. Thomas 3. par. quæst. 72. art. 11. & ibi Cajet. art. 8. Ferraricus. 4. cont. gent. c. 60. Victoria in Summa, num. 50. S. Antonin. 3. par. tit. 14. §. De Ministro. Est etiam communis Canonistarum in d. c. Pervenit 95. dist. Im. Holt. & aliorum in cap. Quanto, de consecrat. ubi ponderanda sunt illa verba textus, sua temeritate, quasi dicat Pontifex, secus si nostra auctoritate.

Sed jam hoc determinatum videtur in Concilio Florentino in instr. Armenorum in §. Secundum Sacramentum. Unde Soto 4. ubi supra dicit jam non licere de hoc dubitare. Et ex eo quod Tridentinum Concilium sess. 7. de consecrat. can. 3. dicit Ministrum ordinari Confirmationis esse solum Episcopum, colligit modernè Concilium determinasse alium esse posse Ministrum delegatum, ut testis Navar. in Catech. Rom. pag. 226. & expressè tenet Durand. de ritib. Eccles. lib. 1. c. 20. num. 12. ad finem, & Vivald. in suo Candel. c. De confirmatione, quæst. 26. ubi alia citat Concilia pro hac sententia. Et quamvis pro hoc concedendo sufficeret voluntas; tamen in hoc casu non solum afferret congruentiam, sed etiam urgentiam, & rationabilis causa: nam hæc potestatem à Domino collatam Summo Pontifici, quandoque exerceri congruit, & oportet, maxime quia hoc extollit, & magnificat Pontificiam potestatem, & pulchritudini convenit Ecclesie, ut sicut stella ab stella in claritate differt, ita Prelati prelati privilegia, & prærogativas clarescant amplioribus, c. Ad hoc, 89. dist. & sic patet de congruentia.

Quod autem extet rationabilis, & urgens causa, videtur manifestum, primo quia Eugenius IV. in Concilio Florentino in decreto fidei pro instructione Armenorum loc. cit. dicit Pontifices id munus Presbiteris concessisse ex rationabili & urgente causa, sed hæc nulla alia erat, nisi illa de qua loquitur S. Ambrosius, & decrevit Gregorius; absentia scilicet & penuria Episcoporum, & hæc videtur sub esse in casu nostro. Ergo & causa rationabilis: & urgens.

Deinde causa à Principe in lege, vel dispensationibus expressa censetur rationabilis, nisi sit manifestus error, ut tenet Cajet. tract. de indulg. quæst. 2. Sed Gregorius in d.

cap. Pervenit. Ob solam absentiam Episcoporum commisit hujusmodi munus Presbiteris, neque Catholicis aliqui dicit illum errasse: ergo hæc causa est rationabilis.

Præterea Pastor tenetur pacere oves & ministrare eis Sacramenta per se vel per idoneum Ministrum, ut in Concilio Trident. c. 1. sess. 23. Sed oves istius Abbatis carent Ministro Confirmationis: igitur Pastor tenetur eis providere de tali ministro. Et hæc ratio urget. Ergo datur urgens causa.

Denique satis urgens, & rationabilis causa est illa, quando aliquid fit, ne quis privetur, vel defraudetur aliquo bono sibi concessio, maxime spirituali; sed in Sacramento Confirmationis conceditur maximum bonum; in eo enim ut hic patet, & in Concilio Florentino datur Spiritus sanctus ad robur, sicut datus est Apostolis in die Pentecostes. Quo tanto bono, imò summo bono hi privari non debent, præcipue petentes, & reclamantes.

Quod si hoc suaviori, & commodiori medio fieri debet, cum Episcopi titulares jam vix reperiantur, & Diocesanis ad istam Abbaciam accedere nolint, & subditi non teneantur cum tanto labore, & dispendio per alienas Dioceses sic distantes peregrinari, quærentes qui pueros suos confirmet; nullum medium videri potest suaviori, quam si hoc munus committatur Abbati, cui est commissa cura animarum istius Abbacie, qui semper residet, & vigilat super oves suas. Deinde quia sic non committitur hoc munus simplici Sacerdoti, sed Abbati insigni amplum habenti territorium, & jurisdictionem Episcopalem, qui Mitra, Baculo, & aliis Pontificalibus utitur insignis, solemnemque dat benedictionem, & est Consiliarius Regis Catholici, sicut Episcopi illius Regni. Hæc sunt quæ pro Abbate adducuntur.

Ceterum cum res sit valde exemplaris, videtur accuratè considerandum, an hoc casu inspecta distantia à viciniori Diocesi & aliis facti circumstantiis, verè subdit in illis partibus talis necessitas, ob quam prædicta facultas sit concedenda inferiori Prelato: cum præsertim Abbates, ut proponitur, quadringentorum annorum spatio convocaverint Episcopos ad Sacramentum Confirmationis administrandum. Quod jure eis licet: nam Sac. Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum sæpius declaravit, inferiores Prelatos, qui nullius Diocesis sunt, habentque jurisdictionem Episcopalem, posse convocare quem maluerint Catholicum Antistitem pro ministrando Sacramento Christianis.

Porro cum olim quælitum fuerit, an Concilium Tridentinum sess. 7. de Confirm. can. 3. & sess. 6. cap. 5. obster, quo minus facultas ministrandi Sacramentum Confirmationis concessa à Sede Apostolica ante Concilium Abbati regulari, nunc confirmetur, accedente præsertim consensu Ordinarii. Die 3. Martii 1575. Congregatio generalis censuit Papam posse illi concedere si velit. An autem debeat, vel expediat, lex Cardinalis, solo dissentiente Alciato, censuerunt non debere, neque expedire, cum nulla necessitas subdit. Præsertim cum in illis regionibus sint multi hæretici, qui credunt simplicem Sacerdotem posse ministrare Christina, sicut Episcopus. Et si viderint Abbatem id facere, se confirmabunt in illa hæresi, quam Concilium Tridentinum damnavit. An autem si Papa concederet, videretur facere contra Concilium d. can. 3. tres Cardinales censuerunt aliquo modo esse contra Concilium, quod vult Episcopum esse ordinarium ministrum. Alii quatuor Cardinales censuerunt non esse contra Concilium, quod dedit ordinari ministrum esse Episcopum, extraordinarium autem eum, cui Papa concederet. Et ita Covarr. lib. 1. var. resol. cap. 10. num. 4. Referendum tamen Sanctissimo, qui dicit videndum an Prædecessores sui restrinxerint itas facultates.

Ad hæc proposito dubio an Abbas Cassinensis habens ex privilegio Apostolico, ut possit omnia quæ spectant ad Episcopum exercere, præterquam Christina conferre, & sacros Ordines conferre, possit Sacramentum Confirmationis administrare: Sac. Congregatio censuit non posse, cum ea, quæ sunt Ordinis, requirant specialem mentionem, ut intelli. ganter inferioribus Prelatis concessa, ut in cons. 19. Antonii de Butrio. Et quamvis exceptio firmet regulam in contrarium in non exceptis, præsertim si casus excepti sint specialis nota digni, & excipiantur taxativè, ut notat Dec. in l. 1. num. 30. & seqq. ff. De regul. jur. non tamen ampliat ejus naturam, ut comprehendat ea, quæ sunt alias relevata, & de quibus est facienda mentio specialis: prout de facultate confirmandi. Cum præsertim dispensatio hujus casus concedi non debeat, nisi ex causa admodum urgente, ut Eugenius voluit in prædicta instructione Armenorum. Unde nunquam venit, nisi expressè concedatur, & causa exprimat. Præterea Gregorius in dist. c. Pervenit loquitur dispensativè ubi Episcopi desunt, & propter scandalum, ut hic notat gloss. in ver. Hanc. Et ita respondit S. Congregatio, die 18. Martii 1574. Sanctissimus tamen concessit tale privilegium ante Concilium habenti, ut possit conferre Sacramentum Confirmationis, de licentia tamen Ordinarii.